

הקדמה

הגאון רבינו סעדיה ז"ל שהמה מאירים השכל ומחדדים הבינה ומורים הפתי ומזריזים העצל והאלהים יורנו דרך עבודתו כאשר שאל ממנו משיחו (מחלים פו) תודיעני אורה חיים שובע שפחות את פניך נעימות בימיך נצח :

מראא לנפש

סכל כוי : והאלהים יורנו דרך עבודתו כאשר שאל ממנו משיחו דוד ענדו תודיעני אורח חיים וזכנע לבוע שממות את פניך נעימות נזמיק נח אמן ואמן סלס :

טוב הלבנון

סמד : ספרי הגאון רבינו סעדיה הוא ספר החמוסס והדעות להגאון סל"ז :

מוכר כפועל לע וכוכב אולחו וכנע כעסע טוב : ומורים הפתי כסוד מנע ומזמים סעלל כעסע טוב : תודיעני אורח חיים כאלול דרך כמות עיי פועל כע חיו ועל עסע טוב אמר שובע שממות את פניך שזכנע לעמוד עבודת יולו כשלמות ולא כמקצר דחייט שנעכדסו כשמהס וכאזנ לכב ועיי"ס מכס לענימות נח . אפי"ז :

פת לחם

וזאת הסדרת שערי הספר הזה על סדריהם

השער הראשון	בבאר אופני חיוב יחוד האל בלב שלם :	השער הששי	בבאר אופני חיוב הכניעה והשפלות מפניו :
השער השני	בבאר אופני הבחינה בכרואים ורב טוב האלהים עליהם :	השער השביעי	בבאר אופני חיוב התשובה ובגלותה והדברים התלים בת :
השער השלישי	בבאר אופני חיוב קבלת עבודת האלהים עלינו :	השער השמיני	בבאר אופני חיוב חשבון האדם עם נפשו לאל יתברך :
השער הרביעי	בבאר אופני חיוב הבטחון באלהים יתברך לברו :	השער התשיעי	בבאר אופני חיוב המירשות ומת שראוי לנו ממנה :
השער החמישי	בבאר אופני חיוב היות כל מעשינו מיוחדים לשמו ולהורר מן הדונק :	השער העשירי	בבאר אופני חיוב אהבת האלהים ומעלותיה :

השער הראשון שער היחוד

בבאר אופני חיוב יחוד האל יתברך בלב שלם . זה פתח השער :

אמר המחבר כאשר חקרנו על מה שהצורך אליו יותר ספנות דתנו ושרשיה מצאנו יחוד האלהים בלב שלם שרשה ויסודה שהוא השער הראשון משערי התורה וביחוד יפרד המאמין מן הכופר והוא ראש אמתת הדת . ובי שנטה ממנו לא יתכן לא מעשה ולא תתקיים לו אמונה . ומפני זה היה תחלת דברי האלהים אלינו על הר סיני (שמות כ) אנכי ה' אלהיך לא יהיה לך אלהים אחרים וגו' והזהירנו אחר כן על יד נביאו באמרו (דנבים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד . וצריך שתבין הפרק הזה

מראא לנפש

אמר המחבר כאשר חקרנו כוי ל"ל חקרנו מס סוף הדבר שהוא יחוד ועיקר ושושט של סהודס והדס : פנה סוף לסון יסוד כמו סוכס לרל"ס פס : מצאנו יחוד כוי פי שפחמינ ביחוד על עולם כנכ שלם וכו שושט יסוד סחמוסס והסוקס : ובי שנטה סחמוסס סוכס : לא יתכן לו עבודת סי מחמת סמינו מחמינ כו יתכנן סכוד כרס חס סעלסס והסוף יסוד כעלמו וסלוי לענדו חיי סין לו סרון סיענדו סחמו סחמו סין כן כוסר יוסר סחמו : וספני זה היה תחלת כוי אנכי סי לא יהיה לך ולסורו כמכילחס חסל למנן סכנס למדיס אמרו לו ענדנו גור עלינו נסוריס חמכ ל"ס לכו כשהקטנו מלכוסי סגור עליכס גזיקוס שלס מלכוסי סוכנס מקבלס גזיקוסי סוכן סחמו סחמוסי כך אמר סמקוס ליסרל"ל חכמי סי סוכן סוכן סוכן סוכן סוכן לו יסס סין חס סוכס סכנסס מלכוסי עליכס כנסים סי סס ככו כעיסס יסולת סכודס יתכנן כו לו כנדו סכס כוי סמרו לו

פת לחם

שער הראשון ספנות דתנו ושרשיה ספנות סוכס כעל"ן יסוד מלסון סין פנה סכוד סוכן סוכד סחמוסס כנסת כביס לסחמינ סני סכנסס וסוף קוס סכנס דונמת סוכד וככר כלכנו כססקרמס עטון שוסס וסכוד ועל מס סוכמו סוכס כנסת סדס : לא יתכן לו מיערס חף כיעסע מעיס סוכס סין מעטון כנסוס ומנסוס על כסי וכן כוכיו סלמיס ומתקיימס : ולא תתקיים לו אמונה סוס חמינס

שער היחוד

של שמע ישראל עד סופו ותראה היאך נעתקו בו דבריו מענין לענין וכלל עשרה ענינים כנגד עשרת הדברות והוא שצונו להאמין בכורא יתכרך כאמרו שמע ישראל ה'. ולא התכוון בכאן באמרו שמע לשמע האזן אך התכוון לאמונת הלב כמו שאמר הכתוב (שמות כד) נעשה ונשמע (דברים ו) ושמעת ישראל ושמרת לעשות וכו' וכל מה שבא על הדרך הזה בלשון שמיעה לא התכוון בו כי אם להאמין ולקבל. ואחרי אשר חייבנו להאמין באמת מציאותו חייבנו להאמין שהוא אלהינו כמו שאמר אלהינו ואלהינו כל חייבנו להאמין כי הוא אחד אמת כמו שאמר ה' אחד. ואחר שהחייבנו להאמין ולקבל שלושה הענינים האלה אשר זכרנו נעתק מהם אל מה שאנו חייבין לחבר אליהם והוא אהבת האל בלב שלם כבחר ובנלווי בנפשנו ובמאודנו כמו שאמר (De) ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך ואני עתיד לבאר הענין הזה כשער אהבת האל בעזר הצור. ואחר כן נעתק מהם להזהיר על חובות הלבבות באמרו והיו הרברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך ר"ל שתדביקם אל לבך ותאמין בהם במצפונך. ואחר כן נעתק מהם אל מצות האברים שהם כוללים הידיעה והעשיה כמו שנאמר ושננתם לבניך ודברת בהם שאם לא יהיה לך בן אל תשים הבן עילת קריאתך אותם. ואחר כן אמר בשבתך בכיתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך שאין נמנע מן הלב ומן הלשון מה שהם חייבין בו כמו שאפשר לנמנע משאר האברים כאשר הקדמנו מחיוב מצות הלבבות תדיר בפתיחת הספר הזה. וכל זה להזהיר על מה שהקדים במאמר והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך שתהיה רגילות לשונו בהם תמיד מביאה לידי

מראא נפש

מן אחר להס' שהקבלת מלכותו מעשה קלנו נצונו וכו' עיין ברמב"ן בלכן נקרא מלכו' זו קבלת עול מלכות שמים על' והוא שצונו להאמין בו' באמרו שמע שהוא לשון קבלת דברים בלב כאלו אמר קבל והאמן בלבבך שיש אלוה' מניו וכמו ה' כי זה שמו לעולם וכו' (ואם שם העולם שלו נתגלה לנביאים שמועו עליו יחי' שיהיה וכו' ויהיה וכו' והוא כל היות והחיות והחיות' המלאות) נעשה ונשמע ר"ל לקבל להכח לבן המרוכז אחר נעשה וכן מ"ל: שהוא אלהינו ר"ל כי זה היותו כבוד אלנו כל העולמות כמו שיהיה ויחד עם כל זה הוא אלהינו כנרע שבת מן היותו מורה לעם כעולם מכל השמים וקרנו לעבודתו ואתנו קבלנו מלכותו עליו: ואח"כ חייבנו להאמין כי הוא אחד אמת כפי ש' ה' אחד מדכפל הכס ולא אמר כי אלהינו אחד ר"ל להיותו ולידינו כי הוא אחד אמת אבל זולתו אינו אחד אמת כגו' פליט אל' לחצר על כוס דבר אחד אינו אחד באמת רק דרך העברה כי הוא יוצא מאחד כמו שיתבאר: אהבת האל בלב שלם כלבד כתיב' כמיון: שאם לא יהיה יחוד האל יחי' כפי ש' לנג' בסוף ההקדמה ומזכיר נפישות שער האהבה ע"ש: שהם כוללים הידיעה והעשיה ר"ל בלמוד הסוד כמנון כוונתה ודברת בהם יש בו ידיעה לידע מדע שהתורה והמלכות ויש בו ג"כ מעשה שהתורה שצונו בלמוד להאמין בו מעשה ומורה כפי עמלם להפוך שאר מצות האברים שאין עמלם בלבד כתיב' כמיון: שאם לא יהיה לך בן בו' ר"ל לכן מתקיים בתי מנוח. כלומר אם יסוד לך בן תלמוד לבבך ואם לאו ודברת אהבה עם האל ויהיה בן סנה ועולה לקריאתך הסוד אלא אהבה חייב לדבר עם אלוה' כאלו יסוד לך בן: שאין נמנע מן הלב וכן הלשון מה שהם בו'

שוב להבין

נראה: נעשה ונשמע ושמעת ישראל החתם הכיף לנפש מסוק ועבה ונחמנו לפי שהוא פתח דברי אבותינו על קבלת הסוד אך לפי שיש פתוחים עליו נשמע עול מלכותו על צמיתת האוזן כליו נעשה מה שצדק שמענו ונשמע עוד ממנו יחי' מלכות אחרות וכן כפי המשתמעות בלשון חו"ל מקיפור דברי חינון רדמיון פומיחו לחדווינו כי כהיום סוקו וצמיתת ישראל שיש לחצר על המצות ששמענו ככר שקודם זה נלמד כמה פעמים אהב עם' אלהים וע"כ נצונו לנרעו לשון אמונה וקבלת הסוד: בלב שלם במחר ובגלוי כל אשר מה שצונו בכל לבבך שחל על מורה על השלמות וי"ל בלב שלם ועיני השלמות בזה שיבוא ספרו וגלוי שיון: והאמין בו' היינו האמונה בכלל המצות והיו חנונים מלח' כי מן הפעמים: הידיעה והעשיה כלומר שנתלמד ונבאר כי זה ידיעה כלל ומעשה כפועל שנקראת שפתינו ומנחת לשון עם המעשה: שאם לא ידעו לך בן בו' לא נרעו מלוח ודברת בהם כפי לנאורם אך למועד שאהר שאלת ושננתם לבניך נדו"ל אי לא תשאר יסורן ביוגל דבור לכן מפרש דלנדין קמי שאל ויהי לך כעס טענות לבניך ואם אין לך כעס אזי ודברת בהם בעת שאל דתמה שהבן הוא עילת קריאתך יחי' פתח קריאתך בהם כלומר בלחץ ששוקי כואו שיהיה בלב איך ערך הקריאה בהם איננו נלחץ רק כבודעו לנכיס לוי' שם כעס עמנו מ"ל בלכות בהם ולשון: שאין נמנע מן הלב בו' אין כעס מעשה כגו' עין ונכנס מקום: מחייב מצות הלבבות תדיר עם בקדמנו ונכר מעיני היותו מלוח הליכות ויבאר שחייבים תדיר: וי"ל

ר"ל הפרשה: נעשה ונשמע וכן הוא בלשון הגמרא לא שמים לי כלומר לא ככירא לי: שהוא אלהינו ששמו ויולרו. ולקח אתנו להיות לו לעם: כמו שאמר ה' אחד ואלו היה כונה להכח לעמם השמיים בלבד היה לו למר ה' אלהינו הוא יחי'. אבל לשון כי אחד מורה שהוא לבדו אחד האמת ולא זולתו עו' עול ונכרח ויכל שיאמר עליו עם אחד וכמ"ל בתחלת הקדמה ולי יאחה עם האחדות האמתי. והוא יחיד ועוהד. ר"ל יחיד שאין זולתו אלהים ומיוחד בלחוד האמת: ושננתם לבניך ודברת בהם והחיל צמיתת האברים היותר נכבדים והעקריים שהם הסה והלשון בליווי הכונה בלב ללמוד וללמד ולקרות שמע: שאם לא יהיה לך בן אל תשים הבן עילת קריאתך אותם ר"ל שמה שצונו להכח לומר ודברת בהם לא על לבב הידיעה ורק השבור בלבד מספיק. רק כדי שלא נעשה לומר שהחייב תלוי בשמינו לבן דוקא. לפיכך חזר ואמר ודברת בהם לומר שעליו עוקב החיוב. ועילת לשון סנה: שאין נמנע מן הלב ומן הלשון ר"ל שמתנה זו העלוי בלב

שער היחוד

זכרון הלב לא יפנה לבנו מזכור האלהים תמיד. וזה דומה למה שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים פו) שויתי ה' לנגדי תמיד ואמר הכתוב (דנזניס ל) כי קרוב אליך הדבר מאד בפך ובלבבך לעשותו. ואחר כן נעתק מחובות האברים אל מה שיש בו מעשה בלבד ושמונו ג' חלקים באמרו וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך והם תפלה של יד ותפלה של ראש והמוזהו וכלם גורמים לזכור את הבורא ולהבין בלב שלם ולכסוף לו וכמו שאמר הכתוב בחקי זכרון אהבת האוהבים (שיר השירים ח) שימיני כחותם על לבך כחותם על זרועך וגומר ואמר (שם ח) צרור המור דודי לי בין שדי ילין. ושם אותם שלשה כדי שיהיו חוקים וקיימים יותר כאשר אמר החכם (קהלמו) והחוט המשלש לא במהרה ינתק. והפרק הזה כולל עשרה ענינים המשה מהם רוחניים והמשה מהם גשמיים. והרוחניים תחלתם שהבורא נמצא והב' שהוא אלהינו והג' שהוא אחד והד' שנאהבהו והחמישי שנאהב אותו בלב שלם. וההמשה הנשמיים תחלתם ושנתנם והשני ודברת בם והשלישי וקשרתם לאות ונו' והרביעי והיו לטוטפות ונו' והחמישי וכתבתם על מזוזות ונו'. ואר"ל למה קדמה שמע לוהיה אם שמוע כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחלה ואחר כך יקבל עליו עול מצות. ועל כן ראיתי להקדים שער היחוד על שאר שערי הספר הזה. וצריך שאבא עתה מענין היחוד בלב שלם עשרה ענינים. הראשון מה נדר היחוד בלב שלם והשני על כמה חלקים מתחלק ענין היחוד והשלישי אם נתייב לחקור עליו בדרך העיון אם לא והרביעי איך דרך מחקרן ומה אנו צריכין לדעת תחלה קודם שנחקור על היחוד והחמישי לברר ההקדמות אשר יתברר מהן כי יש לעולם בורא כראו מאין והששי הי"ך

מרפא לנפש

ולכן אמר משהו על זו ודבתי גם בעתך וגר כלן אחר מלכות והלימוד כי כסא אין שום מונע מלדבר עם ולדבר אולם תמיד תמיד בנתיק ונו' חלל בשאר מלכות האברים איתו יכול לקיים תמיד ויערך לימוד יסוד כבטל שחיס נגלות לשונו כסא תמיד ומנוחה לריו וזכרון הלב ולא יסגר וכו' : שויתי ה' לנגדי תמיד כי זאת היא תעלית כל המדעות כמעלות האריות והסודיים שלא יפנה לבנו מזכור האלהים תמיד כי אין ישיבת הלמוד ומנוחותיו כו' כמו שכתב הכתוב כפי א"ת וס' ודני המורע וטעם שהאריך וע"ע לקמן וכו' כסא חסידים כ"י ל"ס : ואח"כ נעתק כו' ובמשיהו בחקי זכרון אהבת האוהבים ר"ל מנהיגי אהבת האוהבים ודודים נותנים זה לזה לרוב עם בעינים טובים או חוסם על זמנו שיראה תמיד ולא תשתכח האהבה שנישים כמו שאתם נכנס יבראל להקב"ה שמיני כחותם על לבך הדניקי על לבך וזכרתי כאלו ביוני חותם על האהבה ועל כרוע שלא תשכח האהבה שניטיע : ואחר צרור המור ונו' כלומר אהבת דודי לי תמיד לרוב המור סלן חותם על שדי שלא אהבה אהבתו לנפשו כן כ"י אלהינו נתן לנו הנות תעילין על כרוע ועל פמוט ומנוחה על פתחו שלא נשכח אותו כמות שזמן ולזכור אותו ולהסדור כלל שלם בכל על וכל טעם : והחמישי שנאהב אותו כי יש בנפשו כלל שלם : עשרה ענינים וס' הטעמה פתקום שנשער אזה :

טוב הלבנון

כלל ולשון אין מעשה לקיים אותה בכל זמן וכלל מקשה וכל זה להזכיר וכו' הטעם שזמנה החורה על המדות הענין אע"פ שאלו החיוב לעשות כן תמיד ולזה אמר שכונה הכתוב הוא על נגלות השלשן בהם תמיד : ולכבוד לז' להשוק אליו : בחקי זכרון אהבת האוהבים נחוק הכלוי שיהיה בין שני החסידים : שימיני כחותם על לבך ונו' ר"ל שבקשה בין דודה שיהיה זכרון חוקן על לוח לבו וחמוס על זרועו. ונגד זה הוא הפלה של יד קשור על הזרוע נגד הלב להיות לו זכרון אהבת האל : צרור המור דודי לי בין שדי ילין כמו כן זכרה היא אהבת דודה שאינו זו ממנה כמו לרוב המור שמונה בין שדים : ושם אותם שלשה ר"ל ששלש

המאות

תמיד אזה את רעבו והכונה שם האהבת כ"י את יבראל עמו והשוקתם אליו : כדמותם על לבך כדותם על זרועך כסודו כו' לב וזרוע שהיה אהבתם הקוץ כלל ונראית כזועל המעשה שהמעשה מיוחס לזרוע כמ"ס חפ"ה את אזה זרוע קדשו : ואמר צרור המור ספקוד הכלאון ואמר על אהבת כ"י את יבראל כלל ובעתל כביכול ופסוק זה ואמר על אהבת יבראל את ייולס יתגר ודעת כו"ס ג"כ כ"י התקוות כ"י לרוב המור כו"ס וז"ל הנראה לעינים ועל אהבת כלל אמר בין שדי ילין שכלב כו"ס ב"הים וכן פירשו במתחיים ואמר ב"היב"ה כ"י את עמו כו"ס ואח"כ המעשה והאהבת יבראל אזה י"ה הפך הסדר לשי שבקשה האהבים כמותות השלשונות מפורדות המתחשבה הנתיבות טעמו : ושם אורח שלשתי ע"ה שם שלשה דבריו המתקיים בלב כלל האהבה ככלב כלל אע"פ אזה לבי חלוקות כמו שמש והחמישי שנאהב אותו בלב שלם אע"פ שהאהבה כמותות השלשונות מפורדות

מצ"ח

פת לחם

ולא יפנה לבנו לא יסיר לבנו פנוי מזכרון אלהים : שויתי ה' לנגדי תמיד ואמר כי קרוב כו' תחלתה כו"ס לראיה שהכורס כלל צריכה להיות תמיד ואח"כ היצא לראיה שבינו הס' גורם לפרסה כלל ממש טעם כ"ך וכלבבך ולכן הקידם הספקוד מהשלים על הספקוד כמחורה : שיש בו משיעה בלבד ואל"פ שאלמנו מנוח לרבות כונס זה איתו רק תחלת עשיתן צריך לכוון שהוא מהחיל לעשות מנוח לשם ציונו כבורא וחי' ונלחם כס ידיו חותם כמות לחם כן ממש ציונו איתו צריך כונס והטעם עמך ובי האדם ישיב ככונה ולבנות ציונו ומשבו כל כיוון כמות לעינים והסוכה ואל"פ כדון דיון הוא נתחילין וכבר אמרו הכור להבית דעת מחפילין כ"כ כ"י רבי' אזה צ"ל שסמכוון כו"ס שיוכר משתוק וקלות ראש משאכין נתיב שאלמור זולת הנתן כלל איתו ענין כלל ואל"פ יצאנו ונגמר איתו ועד ליכנס הכונס שולמד נתחלת הכונס שתיית ואח"כ יעמיק לחם כלתי הכונס כלל כדבר אמרו הכותבים שהיה כיוון כלל טעמה : בחקי זכרון כ"י כחוק ובעינינו כאלו יסודים בין אוהבים נחמטים דבריינו כזכרו תמיד אזה את רעבו והכונה שם האהבת כ"י את יבראל עמו והשוקתם אליו : כדמותם על לבך כדותם על זרועך כסודו כו' לב וזרוע שהיה אהבתם הקוץ כלל ונראית כזועל המעשה שהמעשה מיוחס לזרוע כמ"ס חפ"ה את אזה זרוע קדשו : ואמר צרור המור ספקוד הכלאון ואמר על אהבת כ"י את יבראל כלל ובעתל כביכול ופסוק זה ואמר על אהבת יבראל את ייולס יתגר ודעת כו"ס ג"כ כ"י התקוות כ"י לרוב המור כו"ס וז"ל הנראה לעינים ועל אהבת כלל אמר בין שדי ילין שכלב כו"ס ב"הים וכן פירשו במתחיים ואמר ב"היב"ה כ"י את עמו כו"ס ואח"כ המעשה והאהבת יבראל אזה י"ה הפך הסדר לשי שבקשה האהבים כמותות השלשונות מפורדות המתחשבה הנתיבות טעמו : ושם אורח שלשתי ע"ה שם שלשה דבריו המתקיים בלב כלל האהבה ככלב כלל אע"פ אזה לבי חלוקות כמו שמש והחמישי שנאהב אותו בלב שלם אע"פ שהאהבה כמותות השלשונות מפורדות

שער היחוד

נביאים לקיים מציאות הבורא והשביעי להביא ראיות שהוא אחד והשמיני לכאר עניני
האחד העובר והאחד האמת התשעי שהאל יתברך אחד אמת ואין אחד אמת זולתו
העשירי במודות האלהיות המושכלות והכתובות והפנים אשר יתבאר מהם לקיים
לו ולהרחיקם ממנו :

פרק א אמר המחבר בנדר יחוד האלהים בלב שלם הוא שלשון שוים ביחוד
הבורא ית' אחר אשר יבין בדרכי הראיות ביחוד מציאותו ואמתת אחדותו
מדרך העין מפני שיחוד האלהים מתחלק במדברים כפי התחלקות הכרתם והבנתם .
מהם מי שמיחד אותו בלשונו בלבד והוא שישמע ב"א אומרים דבר והוא נמשך
אחריהם מבלי דעת ענין מה שהוא אומר . ומהם מי שמיחדו בלבו ולשונו ויבין ענין
מה שהוא אומר מדרך הקבלה שקבל מאבותיו ואיננו יודע בירור מה שקבל מהענין ההוא .
ומהם מי שמיחדו אחר שיבין מדרך הראיות אמתת הענין אך יחשבונו במחשבתו
כשאר האחדים הנמצאים ויבא להנשים הבורא ולהמשילו בצורה ובדמות מפני שאיננו
יודע אמתת יחודו וענין מציאותו . ומהם מי שמיחדו בלבו ולשונו אחר שיבין ענין
האחד האמת והאחד העובר ויביא ראיות על כבוד מציאותו ואמתת יחודו זהו
החלק השלם בענין היחוד . על כן אמרתי בנדר היחוד השלם שהוא השווות הלב והלשון
ביחוד הבורא אחר שידע להביא ראיה עליו ולרעת אופני אמתת אחדותו מדרך העין :
פרק ב אמר המחבר אך על כמה פנים מתחלק יחוד הבורא . אומר . מפני שפשטה מלת
יחוד בדרכי אנשי היחוד הרגילו בה הרבה בלשונם ובמלותם תמיד עד אשר שבה

מרפא לנפש

פרק א אמר המחבר בנדר יחד כי פירות מלח גדד הוא כוראח נמורה על הדבר נעושה לידע מכוונת על כוון לירד לרוחו
כסם המיחוד ולא נעמו בלא נעשה סגופותיו כיון לנדב אחר כמו שטובין גורד כביב טלה יתעבד וישחיה לנבנים שחון
לגוד למלל אם נחמר על האדם עבדו הוה סגורא נמורה על האדם כולו נמורה על האדם בלוי נמורה על האדם זר ויש
על גזרו השלם ויש פרן דנכדון שהעניני היום גם כן קראים הי וכן כל כיוולא זיוה ודעוה . כן הדברי יחודו כבורא ית' כשיביט
אלו והלשון שוין ויודע דרכי כלאות מה שאמר על כי סכור אחד כינד הוא אחד היו אחדותו בלבו הוראח נמורה עליו ענין
אלל אם לינו יודע להביט לראות מדרך הסיון ואומר על כי סכור אחד אין זכ כוראח נמורה על כי יתכרך ויש פרן דנבדוי
כי כמה דברים הם בעולם שהקראים ג' אחד אע"פ שאינם אחד האמת שהרי הם יונת ומחלה כמו שהנכח לפנינו וביס חטין כל
ספק הוא ואחריו : ומהם מי שמיחדו אחר שיבין בו ר"ל שדע להביט לראות סגורא ית' מאלו ומחוייב סמולאות ואין
אלהים וזלנו אלל לא חקק מה בין האחד האמת סכורא כס"ז ושאר האחדים שסם אחד עובד ר"ז יכח להגשים כבורא כיו :
פרק ב אמר המחבר אך על כמה פנים מתחלק יחוד הבורא ומהם הוא משרת מאין ולא חילוקי דעות ביחוד הבורא
כמ"ש נפרק ית' ואמר עבדו שהשעשע מהל על זה יחוד שבתאמרוס נמלה זו חמוד וסוכולו זה כירנה כשאר
דניסוס ולתיכסס : אנשי היחוד המאמינים טיחודו של עולם : עד אשר שבה אצלם כיו : כרגל נעשה ענין אלסל עד אשר שטס

פת לחם

מציאות כסם ואחדותו לבי עוקרים אע"פ שכלל אחדותו מציאותו
לפי שדרך בני אדם ליתר כדורנה מעקלה הסתופס אל היתוס לבק
ממנו לשהים :

פרק א מתחלק במדברים בני אדם שנקראו הי מדרב :
סדרר הראיות אמתות סתיו סגורא כמין ע"פ ראות
סכורא האמת שהנורא ית' הוא אחד אך יתשבו וכן : ויבא
להגשים הבורא ויירינו במחשבתו כלחך כסמיים : בצורה
ובדבורת הוא ע"פ אכסורא נללמנו כדמותנו שכללם הוא
זורה הדבר דסינו פשימות סדבר ועיקר מכוונת כמ"ש נמורה
כחוקר ודמות סורא סכורא חתיולוי :

פרק ב ברבי אשי היחוד האכסורא סביכוס לאמות יחודו כס עם בני יכנאל כתיחתיים סמו ית' : הרגילו בה
הרבה בלישונם אבירותה ססם מונדלים בו כשני מיני סרגל כלי מוד אכר לסיון בעולמו סכורגל להסיונו וסכורגל
נעשה סכע עד שהתנועה מציאותו לבך אף בני סוס לב לדבר זוח מחמר חויל למד לבקן לומר אינו יודע לעומר סרגל לבוקן
כמלות חלו עד שהחיים סטוח שמתנו ויבין לו לכל סורלל סורא נעשה ככצע ולא ככמרתיק . והריוח סויל סלל יווחס לך
סוקשם סקין אע"פ ככמלות סורא דבר סקל לומר על סידוע לו אינו יודע אמנם אמת הסביב נקי פי לך יתייחס סכעולא אחר
סכילא נעשית נעשע ולא ככמרתיק ויש סרגל ככבור סכור יתייחס אל מלות אינו נוכח סכילא פעס סלל סכסס סכורא כיוי סעס
סוכסס ובעולמו גורכ סמלות ססס אחרינו כמו שאתמו חויל (כרכיה) אלל אמר למען יככל יתייחס סעסל לדביכל נקיש :
עד שישיבה אצילם כמולות התייחס בו' כיכ סוכולא אללם סכסכמכות כמלות יחוד עד סכתייחס אללם סכתייחס לענין
סתייחס לס סכלנת עוב או ככפלתה עני ח"י סכן דרך בני סללם סכסכונין או שישיון דבר עוב סכורא ככפלתה גדולה כמו אינו
סכסס מושלמת אלל אי' אחד או גבורה מושלמת או עובר מושלם ויחווה זה לוח ככיוסיו דכתייחס וישייחס כורא יחוד כמה סכס
סור סלוי או כמה גזרו או עכיר סור שכן נעשו אללם יתיחס דכר הוילוף סכו סכענו לפי דעריהם לא כבורא ית' אמתת שיש סכס
סעטע סור מתי' דיוי ית' וגם דכתייחס ככתייחס כעלף סכיון זכ כמו ככרו אל וכן ככיר גזרלה וסמליהם זו עמלת סכסיים שסס
גם ככפלתה אינו כעס ח"י כמו חולס גדול ככיוסיו סכלויס ר"ל או סכסר גדול ככתייחס סללס כמו שייעס גדולה ח"י .

בחדרתם

הנהגות הולל עשה חוםם סכמוכ ליסוד סדס : האחר
העובר סליט נקרא אחד רק על דרך סעכרה : ואחר
האמת והחילוק יתנמר ככמוך :
פרק א במדברים גין בני האדם : שיבין ענין
האחר שאין עוד אל מלבדו ככלאות סכליות .
ומשם ויסף לקח להבין אחד האמת :
פרק ב אשר שבה אצלם חזרה האמת היחוד למשם
אלל

פרק ב ברבי אשי היחוד האכסורא סביכוס לאמות יחודו כס עם בני יכנאל כתיחתיים סמו ית' : הרגילו בה
הרבה בלישונם אבירותה ססם מונדלים בו כשני מיני סרגל כלי מוד אכר לסיון בעולמו סכורגל להסיונו וסכורגל
נעשה סכע עד שהתנועה מציאותו לבך אף בני סוס לב לדבר זוח מחמר חויל למד לבקן לומר אינו יודע לעומר סרגל לבוקן
כמלות חלו עד שהחיים סטוח שמתנו ויבין לו לכל סורלל סורא נעשה ככצע ולא ככמרתיק . והריוח סויל סלל יווחס לך
סוקשם סקין אע"פ ככמלות סורא דבר סקל לומר על סידוע לו אינו יודע אמנם אמת הסביב נקי פי לך יתייחס סכעולא אחר
סכילא נעשית נעשע ולא ככמרתיק ויש סרגל ככבור סכור יתייחס אל מלות אינו נוכח סכילא פעס סלל סכסס סכורא כיוי סעס
סוכסס ובעולמו גורכ סמלות ססס אחרינו כמו שאתמו חויל (כרכיה) אלל אמר למען יככל יתייחס סעסל לדביכל נקיש :
עד שישיבה אצילם כמולות התייחס בו' כיכ סוכולא אללם סכסכמכות כמלות יחוד עד סכתייחס אללם סכתייחס לענין
סתייחס לס סכלנת עוב או ככפלתה עני ח"י סכן דרך בני סללם סכסכונין או שישיון דבר עוב סכורא ככפלתה גדולה כמו אינו
סכסס מושלמת אלל אי' אחד או גבורה מושלמת או עובר מושלם ויחווה זה לוח ככיוסיו דכתייחס וישייחס כורא יחוד כמה סכס
סור סלוי או כמה גזרו או עכיר סור שכן נעשו אללם יתיחס דכר הוילוף סכו סכענו לפי דעריהם לא כבורא ית' אמתת שיש סכס
סעטע סור מתי' דיוי ית' וגם דכתייחס ככתייחס כעלף סכיון זכ כמו ככרו אל וכן ככיר גזרלה וסמליהם זו עמלת סכסיים שסס
גם ככפלתה אינו כעס ח"י כמו חולס גדול ככיוסיו סכלויס ר"ל או סכסר גדול ככתייחס סללס כמו שייעס גדולה ח"י .

שער היחוד

אצלם ממלות התימה על הטוב ועל הרע והם משתמשים בה כהדרתם לצורה גדולה להגדילה ולהפליא ענינה ואינם מעלים על מחשבתם להבין אמתת ענין מה שיעבירו על לשונם מן הסכלות והעצלות והם חושבים כי ענין היחוד נגמר להם כאשר נגמרה מלתו ולא ירגישו כי לבושתם מאמתתו ומצפונייהם נעורים מענינו מפני שמיחידים אותו בלשונם ובמליהם ויהשבוהו בלבבם יותר מהאחד וידמוהו כמצפונם בדרשות שאר האחדים הנמצאים ויספרו אותו כמדות לא תאונתה לאחד האמת בעבור שאינם יודעים ענין האחד האמת וענין האחד העובר אלא הסגולה מאנשי היחוד שהעמיקו בחכמה והבינו ענין הבורא והנברא חוקי האחד האמת ומה שהוא מתבודד בו. ואמת אמר הפילוסוף באמרו לא יוכל לעבוד עילת העילת ותחלת ההתחלות אלא נביא הדור בשבעו או הפילוסוף המובהק במה

מרפא לנפש

וגם תמלאם הווי נהיה: במלות התימה כעס המאס על שום דבר כן דבר טוב מלאך או רע מלאך להיטיב עליו שם הדבר יחד כמזנו שאין כמוהו בעולם וכן נצרה גדולה לועקס שאין כמוהו ולכן אחדות כמוהו ואיך קוראין אותו כשם אחדות גמורה אשר לא כדע שבירי אין אחדות אחת בעולם נלתי כבורא יתכרך נלתי וגרם להם זה ככולהם שלם שמינו האמת של הסקר כגיל נפרש וכו' מרפא שבוטח כמתכר כדמיש בשער הכנסת סי פיו כמתכר על אופן שמיטין שלם שמינו לנעלה נגדוסיס וסם מכוונס נזה להפליא ולנעלה נגדוסיס כר עיש וכן אמת כאן שכלל דבר כן טוב או רע מטיצין יהוד הכל זמנו יתכרך לנעלה וחינה יודעים מה הם אומרים מפני סכלותם והעלות כו' עיש והכוונר יגהר: ויספרו אותו במדות אשר לא האונתה וחינו ענין הבורא והנברא אמרם שע"כ יש הפרס והכרל בין הבורא לבין הנברא שלם כבורא שמיטין שמינו נגדוסיס שמינו עיש הוא שהנברא ממנו יוסו גיכ אמת כמותו וכן ליתך שהנבראים מהם כר נעמס כמו שגדלה כשם מחנדים שמינו נגדוסיס עיש כבורא ליתנו רב כמותו כמו שיתבאר ליתנו: ומה שהוא מתבודד בו ומה שגדלו ליתו בו לכדו שאין לטוב דלא מדה זו מה שיש בו יתכרך: נביא הדור בשבעו דבר מנואר הוא שהנבראים רואים וזמנטיס דברים שגדלים בעינים כדומים לראו לראו וזמנו אותו נחושטיס הנבראים מן שהפילוסופים והמתמטיס והמתמטיס לנעלה על הכונס והאשפז שלם ישונוס לנעלה כמו שהאריך כהם בעל ספר הכוזב ע"ש ורחוי שדעש שאינהו כמתמטיס באלים הארנסים יתקו ועיקר ומשם דור אחר דור כסם ראו הכל וזמנו דבריו כמיט הוא כלינו אנהו ליתנו ג"כ בעינינו כי כדילי לא נחלו לנו אכתיוב דבר שקר ואין בו מושל נמש' וכיכ ככוזב מלא פי כ"ד שהקלה כנעמסם היא ככאות העין עיש: או הפילוסוף המובהק ר"ל הכס מוכסם אף

טוב הלבונן

חננס: במלות התימה כאשר יקרה להם דבר זר נעלה לטוב או לרע יאמרו שהוא ענין יחיד ומיוחד אין כמוהו בדרך גומלת והפעלה: ואינם מעלים על מחשבתם חלקן בין האחדות המדובר בדרך העברה ובין האחדות האמתית: כי ענין היחוד ר"ל יעד האל עמל להם כאשר נגמרה מלתו. כלומר כמו שקל להוציא ציהים מלת אחד כך נקל הבנת מה הוא היחוד והאחד: יריקים מאמתתו שחיים מיחידים אותו בחמת: ומצפונייהם נעורים מענינו יריקים מהגנת מלת האחד. ונעוריהם הוא ג"כ מלשון יריקים כמו וככה יהיה מער וקל (חמתה ה'): ויספרו אותו במדות ר"ל בחארים גשמיים: לא תאונתה לא תרננה מלשון אף בוזת נחוט לכס נלומר נדעה להם: הסגולה מאנשי היחוד בחייה האמיתים מכל זולתם מלשון ויהייה לי בגולה מכל העמיס: ענין הבורא והנברא הכדול שזין הבורא לברואיו: ומה שהוא מתבודד בו מתייחד צו: או הפילוסוף המובהק שלם נחקירו ומורו: שאינם

פת להם

בהדרתם לצרה גדולה כאשר להם מרד מפחד פתאום כנא פ"ו עליהם אחי נרם גדולם אומרים כורא יחד מה זה היה לנו וזה מרואם שהיא גדולה וטעמה מוטלג מן הטבע בעינינו ובחמלה זכר כשם מחמתים בה להיטיב על הסימס על הפלגס בעוב או רע זולתו שאינו עוב על שאין שיקר כזה הדרכ רק היחוד בדרך שח ונכאן דבר תכרה להם על ענין עמל ולכן לא כוזב ככאן דל כוכב שאין דרך ברא להפליג טובה עמלן: מפני הסכלות והעצלות שמי שאינו טועל לב להבין ולהבין דבר הסגור וההעלול הוא לא ממש סכלותו במעלות כנענה הדבר כהוא ולכדו וחועלתו וו היא הכסה לטעול תלמוד תורה בעינים לפי שאין בני אדם מבינים פעולה וכמה דברים וחועלתה האחדות או מפני עוללותו שאינו רואה ליגע מלמו ולהעריך לנו ויענינו: כי לבורתם יריקים מאמתתו שאינם מתבטים או בלבבם שימודו חלוק משאר כל האחדים שקר וחדו כוח אחת וכלו וף וף וז הממטיסטיס נעורים או ככלל מליוד ענין האחדות וקל מלה בלבוים על יזר כלל ועיקר זולתם כהגנת האמתית לשון ריק שדאך לומר שם על דבר שאינו כוח מעיקרו ולא נמשל מעולם ששנתה כאמתות לא יחסה כס עדיין כלל ועיקר אמנם יזר האחדות כמתבטת או האש שלם יחסה לזיו עמיסם כמתבטת עד כה רק שוכסו מנעמס אמר לשון שער כדבר שהיה נתון בכלל ונמשך ממנו: בלשונם ובמליהם ככר שלמי: ויהישובו כליבבם בו' שאלה שם חשבים נלכסם שהיא ית וחסם ונבדו ונזונסם כמו שגאר מתארים שאנו מתארים אותו ית' ונדרשם אותו ונדרשם שבו ונבדו ככה אשר בו אי"כ לפי דמיונם הוא ת"ו ויתר מאלהם שכיר לנעטו הוא ויתכחמו וכחו ומיו כמו שיתבאר עוד לקמן: וירבחו כמציפונם בו' זה נחמר לענין הדמות והאמת ששערינו אותו ככדול בדמות וזכר שאר האחדים כסם נעמי דמות וזכר וע"ז אמר ויהיובו לשון דמות: ויספרו אותו כו' כביפורס ותיחסם זה לזה מספירים אותו נמדוט נמדוט נמדוט נמדוט והגונים לפי אמתות האחדות כמו שהיסיס והסונו עם הלא שמיטיכירס בו להכנס ונחלה וכעס בדמיונו גם כפי הנמשל כניס חס: בעבור שאינם מבינים כי האלו הבורה רק הכחשי יודיע עמלה שחאשי היחוד לומר מבעלי האונת היחוד כס יודעים מהו אחד אמת וזכר עובר וכל זולתם אין להם ידעס כוס: ענין הבורא והנברא כהלוק ענין כבורא ית' לנערוז מלד שכוא הבורא וסם נערוזים ומתוסיס: ודקי האחר האמתה כהנאליס והפילוסופס הנבויים חלוק עטליסיס חלוק עטליסיס יאמר על האחד שכוא אמת ונלסם לא יאמר עליו שכוא אמת: וזכר שהוא מתבודד בו חלויס עמיסם האחד האמת מתבודד כלומר גזר והובדל משאר האחדים: עילת העילות וחילת החתרלות כדכיות דבר בו ית' כפי חזינותם אס מלד ויותו ככס לכל הככות וזכר מלד היורה תחלס כותן לכל כננאליס: נביא הדור בשבעו שסכניס מרגש נעמלו ידעס הבורא ית' בהגנת נעמלוס כלי שום מושט ומתכר רק כהגורקויו מהוסיסם שהיא נעמיסם אללס

שער היחוד

שקנהו מן החכמה אבל ולתם, עובדים ולתי, מפני שאינם מבינים נמצא אלא מורכב. ובעבור זה מתחלק היחוד כפי התחלקות דעות בני אדם ויתרון הכרתם על ארבעה חלקים. תחלתם יחוד האל בלשון בלבד והמעלה הזאת היא המעלה אשר יגיע אליה הקטן והפתי אשר איננו יודע ענין האמונה ואין אמתתה קבוע בלבו. והחלק השני הוא יחוד האל בלב ובלשון ע"י הקבלה מפני שהוא מאמין במי שקבל מהם ואיננו יודע אמתת הענין מצד שכלו ותכונתו והוא כעור הגמשך אחרי פקח ואפשר שיקבל ממקבל כמותו והוא כחברת עורים שם כל אחד מהם ירו על שכם חבירו עד שהגיעו אל הפקח אשר בראש ההבורה שפניהם שאם יששע הפקח הזה בהם ויתעלם מהם ולא יודע בשמירתם או אם יכשל אחד מהם או יקררו מקרה. יקרר לכל המקרה ההוא ויתעו מי דרך ואפשר שיפלו כבוד או בגומץ או שיכשלו ברבר שימנעם מלכת. וכן המיחד מצד הקבלה אין בוטחין בו שלא יבא לידי שיתוף שאם ישמע דברי המשנים וטענותם אפשר שתשתנה דעתו ויטעה ולא יביר ומפני זה אמרו רז"ל הוי שקוד ללמוד תורה דע סה שתישב לאפיקורוס. והחלק הג' מחלקי היחוד הוא יחוד הבורא בלב ובלשון

מראם לנפש

אלה נחל הבורא מחביון שלשון ויון ולשון עברי קולאם להכניס פילוסופים כי מלאים: ובעבור זה מתחלק היחוד כר ר"ל מה שהגיעו החכמים שכלם לזכר ככל ענינם מלא יחד וספדוהו לכן ואלוים מזה כמה חילוקי דעות כמו שמשמע וממ"ל כפי דעתו: והחלק השני כו' על ידי הקבלה מפני שהוא מאמין כו' כי יודע כל אדם שלא נחלו לו חסוים ורמזיו דבר עך שאין בו מושל ויודע כימור למדוהו והסוד לו מנחך דבריו סלחתיים אך לפעמים שלא פירשו לו דבריו כל מנחך לו לחמוהו אפשר שיטעם ולא יכיר. ואפשר שרבו גם כן לא ידע דרכי הבורא וטעם גיב קולא דבריו חס נמשך לחסויו אחר עוד כמ"ל הראד"ן כשנחשו סודו מהם גדולים מלאים אמונתם שהלמינו שם חיו חלכות דבריו נשחיים שמשם כמחוסים העטע לוחם וקף סודו עון פלילי ולרמז"ס ככלל חפיקורוס ימשג: בגומץ פירש כדל"ק פתח גדול לטון גומא: דברי המשנים פירוש המשנים דברי אל"ס חיים וכפ"ל דברי האפיקורוס וטענהם: (שכן מנחם סלנגוס) והחלק השלישי כו' עין ע"ל:

טוב הלבנות

פת לחם

העין מגיעם נעטמו כלאום והלחון כמעט: כבה שקנהו מן החכמה על ידי התמוה סוף מנחם המתח ימודו עיני ראיחם ומופסים: שאינם מבינים נמצא בר סכל מהם מעליה מורס לחם דבר שיהיה נגדר במתולות לאו לא יגידו אל"ס רק כמכות מורכב ולא כיבוד פסוס: ויתרון הכרתם מושב על מלח כפי כלומר וכפי יצרן הכרסום: אשר איננו יודע כו' ואין אמתתה כו' איננו יודע ענינם בטליותם וגם הפקח שהוא מנין לומר קבועם כלנו לומר אמתת המיד: מצד שכלו והבנתו כמות סכלו כיוו: כמות המעלות הקבועות לרעיה חלוד ועל הרמקוים סכלו להסבוק ולפעמיק כסם לחם ותכונתו: שם כל אחר ששם כל אחד וכו': עד שהגיעו לומר ענין המשנים זה אחר זה ושימת ידס סולך מן המאור: אל קידמו ככולם עד שגיעו אל הפקח אשר בראש וכו': שאם יששע כו' ויהיעלם בהם אם יששע גודון לרע או ויתעלם מלד עלוהו: או אם יכשל בר אם יכשל עוד אחד לחון מן כל הבורים: או יקררו מקרה קל המכשלות סמוכות ומוטות בדרך מקורס כמו אנוים או קולס וברקסם לחם אם יכשל ועל לחם מקרם שמהדס עליו כמו ששינוב מן מרובס רשח או סיסול בלסם לחים מן כרעס או סלחם או מוקד וזכר לחם או יקררו מקרס: בגומץ סוף גיב סוף נור כמו חוסר נגון בויו"ל (קבלה): או ישכשו כו' כלומר או שלא יהיה גדול כ"כ שיספיק להפליס עיניס וסיסוק למנוע סביסום: שלא יבא לידי שיתוף סוף סוף סוף: דברי הסיסוי המעייס הטוים כלומר כמחיר הסוף וזכר דברי המשנים וסענתם דברי ראיחוסם על המוים כסחוק וטענותיהם כלומר מה ששם ענינם ומצינוס קמויחם על לחונם סיחוד כמו ספוקר שסס כיוו סגור מלכס טסיס יקרא מלח וט"ס יקראו לחיו

שאינם מבינים נמצא מה שהוא קדמון: אלא מורכב דברים נכונים: שהוא מאמין במי שקבל כרם עלוהו אחד ואין שם. ומשם דבר זה להלחין בלבו: ואיננו יודע להבין אמתת הענין ע"י ראיחם ומופסים: אשר בראש הדבורה שמבנינים הה דלחי הסומא השפע על הפקח אל"ס שיכול לבין הילכו ביותר גדול כמו הפקח עליו מנלי שיטה מעט מעקבותיו. וקא"ס שאין זה רבנא כהסומא הראשון שמתקין לפקח אך אם ידע המומים הנמשכים אחר הפקח אם יטה כל אחד מעט יפסרו הנסיות עד שמשש שיכל אחד מהם. גם יקרה לכולם המשכול הוא למעוה מן הדרך הישר: ואפשר שיפלו בבור או גומץ ר"ל לא בלבד שלא יוכל להגיע כהילוכם אל מקרם הפקח. חלון סלילי יטל צבור או גנוזן הוא הסירה בקרקע מלשון חוסר גומן ט יטל (קבלה ח') מה שלא יוכל ללחם עד אשר ימוה מחסם. עד שמה שהסמלדו ללכה הרע להם יוחר ממם סודו מנעיס מלחון זה. והממל מוטור שמי שליס יודע אמתת החמונה על נד העיין בעלום רק הוא הפנין על הקבלה אם מטי לים כדורות הסירה עד המקבל המנין מעלל. הים ברוב המרסם אפשר כרם כל אחד מעט מן האמת עד סיהה לנטיה גדולה. ומה שזה מחסוק להבין ולחייך בדבר המקבל לו כשירוס כוונת גדול מה שימח נפשו בלי ססק אלא יוכל ללחם מחסויו ועלום. עד שאלו היה עוזב העיין בדבר המקבל ורק מקבל על פשוטו כמה וכמה הוא הוה לו ממה טגורס להשמיד מלחון וזה המחידים לחיו והסומעים על כדלחו: דברי המשנים שם אלוהות וכלשון חסוה פקח ע"ה המרס סוף ח"ו. ונס"ל כיוון דברי המשנים וטענותם והכל אחד. כי האשם סיהה שמו מלח. ימ"ס היה עומן שים כ' אלוהות ח' פועל רע וחדד פועל טוב ועל שמו יקראו הנמשכים אחר דעתו כסם מירס: רע מזה שתישב לאפיקורוס ומלח חפיקורוס הוא סם חים

שער היתור

אתר שיוכל להביא עליו ראיות על אמתת מציאותו בדרך העין מבלי דעת ענין :ואחד האמת והאחד העובר . זה דומה לפקח שהוא הולך בדרך והוא רוצה ללכת אל ארץ יחוקה והדרך מתחלקת לדרכים רבים מסופקים ואיננו יודע ומכיר הדרך הנכונה אל העיר אשר שם מגמתו אליה אע"פ שהוא יודע אותו הצד ואותה הפאה הוא ינע למאד ואיננו מניע אל הצפו מפני שאיננו יודע הדרך כמו שאמר הכתוב (קטלת י) עמל הכסילים תיגענו אשר לא ידע ללכת אל עיר . והחלק הרביעי הוא יתור האלהים בלב ובלשון אתר אשר ידע להביא הראיות עליו ולעמוד על אמתת אחרותו מדרך העין והסברות הנכונות השכליות וזהו החלק השלם והחשוב שבהם והמעלה הזאת היא אשר הזהיר עליה הנביא באמרו (דנניס ד) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים ונומר :

פרק ג אך לדעת אם אנו חייבין לחקור על היתור בדרך העין אם לא , אומר , כי כל מי שיוכל לחקור על הענין הזה והדומה לו מן הענינים המושכלים בדרך הסברא השכלית חייב לחקור עליו כפי השגתו וכח הכרתו . וכבר הקדמתי בתחלת הספר הזה מן הדברים המראים חיוב הענין מה שיש בו די והמתעלם מחקור הרי זה מגונה ונחשב מן המקצרים בחכמה ובמעשה והוא דומה לחולה שהוא בקי בחליו ובדרך רפואתו סמך על רופא שמרפא אותו בכמה מיני רפואות והוא מתעצל לעיין בחכמתו וסברתו ברפואות הרופא לדעת אם הוא מתעסק בעניניו על דרך נכונה אם לא והיה יכול לעמוד על זה מבלי דבר שימנעוהו . וכבר חייבתנו התורה בזה כמו שכתוב (שס) וידעת היום והשבות אל לבבך וגו' . והראיה שהמחשבה אל הלב הוא עין השכל הוא מה שאמר הכתוב (ישעיש מד) ולא ישיב אל לבו ולא דעת ולא תבונה וגו' ואמר דוד המלך ע"ה (קס"ח כח) ואתה שלמה בני דע את אלתי אביך ועברוהו בלב שלם ובנפש חפצה כי כל לבבות דורש ה' וגו' ואמר (מקליס ק) דעו כי ה' הוא האלהים וגו' ואמר (שס

מרפא לנפש

וידעת היום והשבות וגו' סיכוי לפני ממש :

פרק ג ותו דומה לחלה כח לדעת אם הוא מתעסק בו כל שיעין נכלו ג"ל אם פירט לו רס כל פריך לאמננו שלם

שוב הלבנון

פריה שמו לסיקורום ימ"ש והיה מרחה במחלות הסי' לגמרי וזכרו המורה בסוף חלק ראשון והאמריס אמר דענו נקראים לסיקוריס והשאל שם זה ג"ל למחיה פ"ח ולמגלה פיס בתורה שלם כהלכה וכיוצא בזה ממה שזכרו בהגדה חלק : מבלי דעת ענין האחד האמת וכו' ר"ל אע"פ שזודע מגד הקבלה שאחרותו נבדלת מכל האחרות שיעייר . עכ"ל אם איש מבין זה היטב בשכלו ולמד הענין מגד החכמה אין אמננו עממה . אמ"ש שטוק דענו ולבו להכנת הדבר היה ממחר שלם למד ההקדמות הנריכים לזה הוא דומה לפקח שהולך בדרך שזכר למגלה : אשר שם מגמרתו וממנו ערשו גמח והוא שם טוכה ושומח כמו מגמח מיהם קדימה (חנניק ח') וכמו הולך נכחו (ישעיש ח) : עמל דבסילים שם כסיל יומח על חרס שחפשי שיעייר נכחו תך שליש חמן כיניעה ומנקה המנוחה . כמו לא יחסך כסיל נבגוהו (משלי יח) וזה שאלמד הכתוב עמל הכסילים . ר"ל שעתל טהכסיל ירח ממנו ונחור מנוחה לגמנו : תיגענו חרדנא

כח כווקינס בנלחוט מיוסח המונח בקדקדק ובנאל ספרים שמשולות כטווחים ופולות כעווח כעמלוח כעולס כפיח ראיס שיש מני מוראס כעול סוכ וכעול רע שפחש עמלוחיו : מבלי דעת עני' בו' ככוח ממחש בלבו כיתוד אלל אינו יודע כהפגש טכין אחד האמת לאחד כעובר ואחר שאיננו מתקונ כהפגש וס נמלל שאיננו יודע האמת ענין כיתוד : אחר הצד ואחרו חפמחר ד"ח כטוח יודע כהפגש כוח כול מרחה על פולס חיל אוחו כול נבחרו אוחס כפולס כחון כעלל ד' יס שפי פלוח כמו למורה יס מרחה ורומח ומרחה מוחסו חס וידע נס כפולס וכאע"פ וכו' : עמל הבסילים בו' קרף אוחו כסיל על שלם דרס וחיק קודס לכחו ככוח דרך יקר וכוח כיקן כהכס כטוח כרואס חס כעולר וכסיו כרואס על דבר כהכעוק מטרס ככל דבר :

פרק ג בנחמה ובמעשה מפי שם כסס דכרס נוגשיס לגמנש כמנואר כקדקדס : בקי בחלוי סחוא יודע פסוס כחלוי וקובוחו כסס היעות מונקוחס לוחל : לעמוד על ה' להניח הייסע וז : דע את אלתי אביך בו' ע"י שפדענו כעלך יסס לכן כולס וכפוך חסלס כעבורו ח"ל וכענדו ככל שם ונפס כפולס : כי ה' הוא אללהס חס עיקר כיתוד גרמס שפ"ש כפולס ממנו כפולות שפונס כפולס חמיס ודין חפשיס :

שיגע לוחו יומר : אשר לא ידע ללכת אל עיר וכמו שידע הייב . הוא מסיג יומר . שיציא חס עמנו להיות מרעה בדרך שלא יגיע לגוש עיר :

פרק ג אך לדעת וכו' היספ המהכר שלם חמלו לגמנו על חיוב החקירה על מי שיכול להשתק בזה . אמ"ש שחוא עמנו ויכל לקבל ממי שחאו יודע האמת חנד הענין ולמי ירח ממקריס כס כסומין שזכר למגלה : סמך על רופא שמרפא אותו . ומסקד נפשו אלל

שער היחוד

נח) אשנבהו כי ידע שמי ואמר (ימי' פ) כי אם בואת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי ואמרו רבותינו ז"ל הוי שקוד ללמוד תורה ודע מה שתשיב לאפיקורוס ואמרה תורה (דנדי' ד) ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים וגו' וא"א שיווד לנו האומות כמצלות החכמה והבינה עד שיעידו לנו הראיות והמופתים ועדי השכל על אמתת תורתנו ואומן אמונתנו. וכבר הבטיחנו יוצרנו לנלות מסך הסכלות מעל השכל ושיראה כבודו הבהיר לאות לנו על אמתת תורתנו וכאשר אמר (שעי' פ) והלכו ניים לאורך וגו' ואמר (פס ג) והלכו עמים רבים ואמרו לנו ונעלה אל ה' ה' וגו'. וכבר התכבר סן השכל ומן הכתוב ומן הקבלה שאנו חייבין לעיין כמה שנוכל להשיג כבודו בדעתנו: פרק ד אך איך דרך המחקר על אמתת היחוד ומה שאנו צריכין לדעתו קודם שנחקור על היחוד אומר. כי כל דבר שמבקשים לדעת אותו כשמסתפקים במציאותו צריך לשאול עליו תחלה אם הוא נמצא אם לא וכשתתכבר אמתת מציאותו צריך לחקור עליו מהו ואיך הוא ולמה הוא. אך הכורא יתעלה אין אדם רשאי לשאול עליו אלא באם הוא בלבד. וכשתתכבר מציאותו בדרך העיון נחקור עליו אם הוא אחד או יותר מאחד. וכאשר יתכבר לנו שהוא אחד נחקור על ענין האחד ועל כמה פנים יאמר אחד ובוה יתקיים לנו היחוד השלם כמו שאמר הכתוב (דנדי' ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. על כן אנחנו חייבים לחקור תחלה היש לעוה"ז בורא אם לא. וכאשר יתכבר לנו שיש לעולם בורא בראו וחדשו נחקור עליו אם הוא אחד או יותר מאחד וכשתתכבר כי

מרפא לנפש

יטסה ח"ו כמ"ל לעיל ככה העורים ע"פ: ואומן אכונתנו לשון חמן כלומר והמתה אמונתו:

פרק ד אך איך דרך המחקר בו ככל לחקור יעיר יחזיק על אמתת יחודו כו' כשמסתפקים במציאותו אם הוא מסופק אם דבר זה נמצא או לא נצח לשאל כו': צריך לחקור עליו מהו ואיך הוא כו' כן הוא מנהג המחקר אם הוא החקירות שהקדו על כל דבר בטלמות כדי מקיזים האל: מהו מה חומרו וממה תמיהו דבר כל ומוי פעלו: ואיך הוא מה נדוה: ולמה הוא מה תמליתו ומה החומר והאורה והכופע והתכלית המזכר כמורס כמה עממים ונשכר כפיים והמת שפך כן מנהג החוקרים לחקור די שנות האלם ונכל שאר החקירות הכל על כבודו יתכרך חן אדם ורצוי לשאול עליו כל מה:

שוב הלבנון

אעפ"כ אין בן נעלמו ח"ו שום כדכנס רק ה' הוא אלסיס וכמו שכל בלורכ דנדיי התקנוליס ודנדיי החוקרים יתפגש שפך הוא ית' זה שמו ה' הוא שם העלם פורס על רוממותו אמנם אעפ"כ הוא נעלמו הוא האלסיס כלומר כמנהגת והכופע שפ"ו מורס חומר אלהים כדוע זה ג"כ סוף מן היחוד: כי ידע שמי הכונה על שם העלם המורס על יחודו ית' השכל וידוע אורה וידיעה כי חני ה' עושה חסד משפט ולדק חני ה' ויזקף כלומר חני חני הוא חף על פי שגדלים ממנו פעולות שונות שיהם חסד משפט ולדק שיהם שמי קאום וממוצע השמד ומשפט שם שמי קאום ולדק הוא סממוע: הראיות מדק סכרלה הישרים והכופעים הם הכופעים:

פת לחם

פרק ד מהו ואיך הוא ולמה הוא אם ה' סיכות מן הארבעה של כל מנאל שיהם החומר והאורה והפעול והתכלית. והנה ידועת כופעל ליעם נצחית לידעת מכות הדבר כי ויכיס ופעולו מי שבוטו מלי דעוה הוא ונשאלו רק ה' דהיינו החומר שעליו חמר מכו כלומר איזו חומר הוא ועל העורס תפול שאלתך כלומר איזו חומר הוא איכדו ועל כתלעת תפול שאלה נמה כלומר נלחם ארעס הוא איזו חומר: אלא כהאם הוא

אחר ומסרה לזולתו מי שאינו צריך לו: ועדי השכל העדות שמהל השכל: ואומן אמונתנו חיזוק וקיום אמונתנו מל' יחד במקום נלמן ור"ל מד קיום הלאות והכופעים שיראו האומות ממנו בעיקרי הדת. ותשובת מעטותיהם נגד נבואה ותורה מן השמים הנה יודו לנו ג"כ על כלל המורה בראותם כי קצר כה שכלם לעמוד נדעו: וכבר הבטיחנו יוצרנו וכו' חמר זה שאלוי חמר מי בקש זאת מיד האומות שיוודו לנו על מעלות האמורה והיזה שלימות יגיע לנו מזה. לזה השיב שודאי שנה ופלימות גדול הם והמורה מאחר שהאל יתכרך הכפיה לנו שגזרחית הימים יראו כל בשר כבודו והלכו ניים רבים לאור תורתנו: מסך הסכלות מסך לשון וילן וכסוי כמו ותפגש עליו המסך (פ"ב י"ז) ומן הכתוב המורה: ומן הקבלה דברי הנביאים מקלף בל' חז"ל דברי קבלה:

פרק ד כשמסתפקים במציאותו מסופקים אם ית' הדבר הכונה או לא: צריך לחקור עליו מהו ר"ל מהו עולם הדבר הזה: ואיך הוא מה המקרה שמוכל לחאר אותו הדבר כי כל מנאל שנעולם זולת הנורא יתעלה יפלו תחת עשרה תמורים. חמד העלם וכבר קרפתי עיניו למעלה והתעשה מקריים ומכונולר כדוח מן פ"פ וכפירושנו שם: באם הוא לבד כי לא יאמר עליו לא עלם ולא מקרה וכ"ל שח"א לעוס עוגר לידע מהותו: ענין האחד האמת ואחד השביר: ועל כמה פנים וכו' כדי שדעו ההבדל בין יחודו יתעלה לשאר שמות היחוד: היחוד השלם שח"ג ע"ד יומר לדעת: כמו שאמר הכתוב שמע ישראל וגו' ונדלחי כוננו על היחוד השלם. מאחר שכלל זוה כל עיקר האמונה: ע"כ אנחנו חייבין לחקור תחלה וכו' מדק הנהיה לפרש אמתת הדבר הוא ממתיק הלשון נלחרו בדרך שאלה ותשובה. וכמו שאנו עושין כהנהג' ילאה מנדים שחע"פ שכלנו יודעים אם החורה מנה לשאל מה התנהג וכו' ולהשיב אמתת הדבר:

פרק

שער היחוד

הוא אחד נחקור על ענין האחד העובר והאחד האמת. ומה שצריך לספר בו על הבורא מענינו ובו ישלם ענין היחוד בלבנו וינמר במחשבתנו בעז"ה:

פרק ה אך ההקדמות אשר יתברר מהן כי יש לעולם הזה בורא בראו מאין הן שלש הקדמות. אחת סנהגה כי הדבר אינו עושה את עצמו. והשנית כי ההתחלות יש תכלית למספרן וכיון שיש תכלית למספרן יש להן ראשון שאין ראשון לפניו. והשלישי כי כל מחובר מחדש. וכאשר תתקיימה אלה השלש הקדמות תהיה התולדה מהן למי שידע להשתמש בהן ולחברן כי יש לעולם בורא בראו מאין כמו שיתבאר ממה שאנו עתידין לכארו בע"ה הראיה על בירור אלו הנה' הקדמות הוא מה שאספר. והוא שנאמר כי כל נמצא אחר שלא היה איננו נמלט מאחד משני דברים אם שהמציא הוא את עצמו או שהמציא אותו זולתו. וכל מה שנחשוב עליו שהוא עשה א"ע לא ימלט ג"כ מא' משני דברים אם שעשה א"ע קודם היותו או אחר היותו ושניהם אי אפשר כי אם נאמר שעשה א"ע אחר היותו לא עשה כלום שלא היה צריך לעשות עצמו מפני הקדמת היותו למעשה א"ע לא עשה כלום. ואם היה שעשה את עצמו קודם היותו בעת ההיא היה אפשר ואופם להיותו לא יהיה ממנו מעשה

מרפא לנפש

פרק ה אך מה בין ההקדמות כפיך לידע תהלי: אשר כוהן יתברר כי יש לעולם בו' הן שלש הקדמות אחת מהנה שדבר הנמצא כל מה שראינו והשנינו נכחושי לא עשה את עצמו: והשנית כי ההתחלות יש תכלית סוף וכן: למספרן ר"ל שאין סופו עד אין תכלית ומה מוכח שפ"כ יש לכן ראשון מהן ראשון לענין כמו שכתבתי: והשלישי בו' וכאשר תתקיימה כדלות כדלות: הגי' הקדמות האלה תהיה הרולדה מהם בו' וכל שלש הקדמות האלו נכרח מן מציאות הבורא ית' כמו שהלכתי בפרק השני והשלישי ע"כ מה שירשתי שם כדמיון: והוא שנאמר כי כל נמצא בו' מציאתו בספר האמונות דבריו טעמים גאון ז"ל נכרח הקדמת סוף בנבואו ויור ע"כ ראוי להקפידו עם ז"ל נמיא ובלבד הכתוב לי כדור גמור כי דברים כולם מהודשים עיניהם אחר כך סיבה שישם את עצמו או לא והכן שיעשה אוחס כי אם זולתם ונכלל אלני שיכיו הם עושים את עצמו כולם מהודשים עיניהם אחר כך סיבה שישם את עצמו או לא והכתיבם הם שכל גשם שכוין אליו מן הנמצאות והשגתו כדוא יעשה את עצמו כדוא יודעים שאחר סיבות יסוב ויור חוק ואחיו על עשות כמוהו ואם עשה את עצמו ויור חשג (ר"ל ומה אם עשה א"ע קודם היותו שיהא זה חלק קרי שעשה כמוהו אחר סיבות כדכדוא חוק) יעשה כמוהו וכדוא חוק וכדוא נללה לעשות כמוהו ויור חוק ככך נללה (ר"ל שיעשה נללה) לעשות כמוהו ויור חשג. והפסוק השנים כי כאשר נעלה במחשבתנו שיעשה הדבר א"ע זה שקר משני חלקי הומון. כי אם יתקבל לדורות נעשונו עצמו קודם שהיה. יודעים אנוהו כי זה סיבה נעדר והנעדר לא יעשה דבר. ואם נאמר כי אחר עשה א"ע כיון שקדמה כדוהו איננו צריך לעשות א"ע ואין בלאן חלק שלישי כי אם עשה א"ע איננו סובלם מעשה בו' עד כאן לשונו וע"כ עוד בלודך ומדבריו מנין דברי המחבר: אפס ואופס ר"ל נעדר ואין:

פת לחם

פרק ה אמר המפרש דע שנלמד שרשי הדת ית דרכים צורים. והעיקר הגדול שכל המסע הדת חנוי עליו הוא ביחוד חידוש העולם בדרך מופת. וכאשר יתבאר זה ממילא מתבאר מציאות השם אשר חידשו ובראו. וכבר השתדלו בזאת הפנה הרבה מן החוקרים בעלי דתו כמו דביט סעדיה גאון והרמב"ם ז"ל וחולתם. והנה הרמב"ם בפ"ג מספר העוהה. התחיל להזכיר דרך המצארים חידוש העולם נמוסם.

שאלו בו ח"ו חומר וצורה: מענינו מענין כא' האמת: פרק ה בורא בראו שכתבו והסיון מובלעת וכן דרכו תמיד והמך כדראו וחדשו הכולל מדעת המאמינים בחומר קדום שגדעם צורך לקרואו בורא להיותו ספק לכל המציאות שגמור כדוא ספק ללוו אלל לא מחדש שגדעם המציאות מחויב מן הבורא וקדמון הקדמות: בעת ההיא בו' כלומר כדי בעת היותו אם עשה בו' שירשם והסעדר לא יעשה בו' ואמר לא יהיה ממנו מעשה ולא נעשה כיון לא יתכן עליו לומר שעשה דבר או שהיה מעשורו שידעם הסעדים אה: ובידור

ומשם ביצרו מציאות השם ושהוא יחוד ומחיו ותלוינו גשם אך תלה כביצורים השם בהם המדברים. כלומר שאין אחס רק הדבור לכד ולא בהשכל ידברו. והאלריך הרבה לגעם דעשם וכל רלוותיהם ופוז חור ברהש חלק שני בזכרון דברי אריסטו אשר האמין במציאות השם. וגם בקדמות העולם לדרכי המופסים אשר הביא אריסטו על מציאות השם והחדושו ותלוינו גשם. והנעדר להסווכה עמו כסמור רלוותיו על קדמות העולם והסררות שאין לאריסטו" ומוספ ע"ז. עד שארדבה יש להכריע החדות. ואולם המהגר ז"ל נכה ה' דרכו וצירר האולת מן דברי המדברים והופס אומץ ומסור ידים להחיות רלוות החידוש ולגורו פלנוחיהם. וממילא מתבאר מציאות האל. ומשם רועה אכן יתראל וכמו שפסקר לפנינו: הן שלש הקדמות וכו' ממי ששקך המחבר נשטן על שהעולם מחדש וממנו חנו מתחילין לחקור על ביצור מציאות האל דהיינו מן הגרעה אל העולם הוכרך לאלל השלמה הקדמות שעל הקדמת האמת אפשר לעין לעשון עזה שכתב הפס"ז הוא נכרח מסיבה אחרת ולחלוטה סיבה סיבה עד בני תכלית לכך הוסיף והופס שמים. וכן ישיב חמוין עזה העולם הוא הקדמון הוסיף הקדמון ג' זה מבוואר בדבריו בפ"ג שכתב" מהמרו וכאשר נתברר לנו כי כל מחובר מחדש וכו' ונכוחם נתחנכל זה בעל המעם הלצבות וכדא מה שכתב: ממצא אציר שלא היה ר"ל שנתחדש ונכדל: זולתו אחר חוץ ממנו: אפס ואופס כלומר דבר שלישי כלום לגמרי לא שום הכנה ושום ענין שיהיה אפשריות מציאות זו. וכפל השטון לחוק הדבר. וי"מ שמוסם ככפל השטון

שער היחוד

ולא הנחה כי האמנם לא יעשה דבר ונמנע שיהיה הרבר עושה את עצמו בשום פנים והתבררה ההקדמה הראשונה אשר הקדמנו :

ובירור ההקדמה השנית הוא על הדרך הזה שכל מה שיש לו תכלה יש לו תחלה כי כבר נתברר שכל מה שאין לו תחלה אין לו תכלה ומה שנמצא לו אחרית נרע כי היה לו ראשון אין ראשון לפניו ותחלה שאין לו תחלה וכל אשר נעמד על תכלית מהדתחלות

טרפא לנפש

ובירור ההקדמה השנית הוא על כו שכל מה שיש לו תכלה רל סוף וקו : יש לו תחלה שיהיה לו ג'כ סמלס רל סמלס : כי כבר נתברר דבר לו סוף נחור ומוסבל : שכל מה שאין לו תחלה שלם יש דבר שאין לו סמלס והתחלה רק סיה קדמון מעולם בלי סמלס אין לו סמלס נחור אין לו ג'כ סמלס וקו וסוף כי כמו שאין לאייר בו סמלס קו אין לאייר בו סמלס וסוף : כפי שיא אפשר להגיע ברבר שאין לו תחלה אם יש לו סמלס לא סמלס נרע לטעם לקו וסוף : לא גבול שיעמוד האדם אצלו שיהיה סוף של דבר שלא יהיה לו סמלס או כי אפשר כי לכאז סיה לו סמלס והתחלה סיה מעולם בלי סמלס מה יוכל להכריח אותו לסמלס ולכלותו כיום וכן שיהיה לו אחרית וסוף ומכלל כי כמותו לא מעולם כי כמו שיש ענין ועד : ומה שנתבאר לו אחרית וסוף מה דע כי סיה לו ראשון אין ראשון לפניו והתחלה שאין לו סמלס אפי' שלא ראית סמלסו אך מאסו והתחילו טובל לא שפי' סיה לו ג'כ סמלס כיום

טוב הלבנות

לפי חלק ההעדר. הא' מה שאינו כלום בפועל חסר יש בו כח הדבר כמלל גרעין אחד מסרי האילן שהוא נעדר מן היות האילן בפועל אבל אינו נעדר בכח שיש בו כח בשומו בתוך הארץ להוציא אילן. והכ' מה שהוא נעדר מן הכח וכן הפועל כמו נחור. אכן שלטעם לא ילא ממנו אילן וע"ז הספיק מלל ולופס. אלא שא"כ הדבר נרצין אחרת להשלים מופת המחבר. כי מה שכתב כי האדם לא יעשה דבר אף שהוא ביחוד חלק א' מהדבר המעדר לגמרי לא יעשה דבר. אבל עדין לא שמענו שהאדם הוא דבר שאינו נעדר רק מן השמלל שאף הוא לא יעשה דבר : ולבילוד זה נרצין

פיר לחם

ובירור ההקדמה השנית שהתחלות כס החלום האינו יסודות וכל אשר יזויר שיהיה עוד אחרת כהחלום לפי דעת החלום לפי דעת החלום וכן למעלה מד בלי החלום זה אף אפשר להיות שפי' ערך להיות חליות למספרס : כי כבר נתברר מנובל : ראשון כמו שנתאר : כפי שיא אפשר להגיע בו כלומר אחר שהוא קדמון בלי סמלס א"כ אין כמו כח מוגבל שכל מוגבל פוסק כללות גבול כמו וא"כ כבר סיה פוסק אם סיה מוגבל וא"כ מוכרח שאינו מוגבל ואחר שאינו מוגבל א"כ לא יספיק לנפול לכאז לא ספק מעולם ויהי מספ שאף אפשר להגיע בו כלומר אף אפשר לדעת האדם ויהי ביטוי להגיע אל גבול כמו ולתמוד בגבול סוף ולחקור ולספוקן כמו יאריך וכן קדמון ומתי יספוק לפי כמות גבול כמו לפי שפי' א"כ כמו מוגבל כלל ושיקר : ראשון אין ראשון לפניו ותחלה מה

אחרת להעתיק הקדמה י"ה מללס ח"כ מספר המורה ח"ל כל מה שיאלל מכח אל הפועל מוציאו זולתו והוא חוק ממנו כהכרח שאלו היה האנושי בו ולא יהיה שם מונע לו יהיה מללל בכח עצמו מן השמלס. [כלומר א"כ סיה חמיר בפועל שמי מנע אותו להוציא אחרת אל הפועל] ואם יהיה מוציאו בו ויהיה לו מונע והוא אף ספק שהמסור המונע הוא לא אשר יוציא הכח האל הפועל והבן לו עכ"ל. והקדמה זו מוכשרת בכח אשר נמספת על ר"ל דבר המעשה אלא הכח אשר בפועל לא נקרא כח רק דרך העברה וכמו שזכרנו עתידין לכאז עוד. ומעשה קם מופת המחבר שאין דבר עושה עצמו שאינו דבר הנמלל בכח ע"כ שיזילט זולתו : ולא הנהיה ענין וקוס : שכל מה שיש לו תכלה יש לו תחלה ר"ל כל דבר שיש לו קו וסוף יש לו ג'כ סמלס ר"ל סמלס. כי דבר שאין לו סוף הוא מה שאין לו סמלס מכל הגדדים, וענין זה יאמר אף על דברים הבולתי מנללים יחד בפועל רק שיצאו אחד אחר הכירו כשיבאו זה יסור. זה שא"כ סיהו אלן הדברים בלי מספר ובלתי חליות. עד שנלמחר שאין להם הסמלס שא"כ גם הדבר שהוא עבדין לו מלל וכמלמחר המורגל אלל הפולטופים שאלל לא ימלל ראשון לא ימלל אחרון ר"ל שאלל לא היה התחלה לדברים א"ל שימלל הדבר סיה עכשו ג'כ. והיה דברר הנמלל יחד בפועל כמו שנלמחר שיש כחן גופים בעלי שיסור מה שאין סמלסם כבר עשו בו הפולטופים המופת כמו שאזכר המחבר. ועוד מן הידוע שכל מה שיש לו חלק יש לו כל וכו'. אך בדברים שיש להם מללס יחד רק שאלל סמלסם כשיבאו הכירו אין מה שיש מופת שאלל סיה מלל זה מופת כבר סיה יהי יוכל לגבול חירות עולם בקל יוסר מלל הומו העובר האין סמלס הגלגלים. ולא עוד שאלל הפועל קדמון הנה תעשה גלגל כפי שיא שאלל לשלמים שנה ר"ל מסבב הארץ פעם אחד לשלמים שנה. וגלגל היומי מקיף סביב הארץ ככ"ד שעות. ואם הפועל קדמון ע"כ שאללל שמוספר הקפות ששנה שנהי סם בלתי חליות. כמו כן מספר הקפות ששנה גלגל היומי אפי' שגלגל היומי ודאי עשה יותר הקפות הרבה והרבה מגלגל שנה ויהיה בלתי בעל חליות גדול מכלתי בעל חליות זולתו ואף שער מוחלט. כי כמותו ויחולל כיה בנחה או אין מקום למופת זה אחרת שלא יציר בשם מחבר כלל. ואולם בדבר שאלל סנה להכירו או עילה חלו כמו שאלמחר שסנה זה השכל השני. וסנה השני השלישי וסנה הנ' דביעי. וכן בלתי חליות כיה המופת כבוד וכבוד הרמב"ם שם בספקמה ג'. והנה נראה שלמה בון אף המחבר וראה לכאז מן נריאל האפסים שאלמחר הוליד הכירו שא"כ שדבר זה יקר בלתי חליות והוא מ"ש שכל מה שיש לו תכלה יש לו סמלס והוא מלמחר הפולטופים שאלמחר שכל שיש לו ראשון יש לו אחרון והוא אללל מושלל לראשון : אל גבול שיעמוד האדם אצלו ר"ל שיהיה לו איה קו שיאמר עליו אדם שיהי נקרא אחרון בערך הדברים

שער היחוד

בתכלית ומאן תכלית חוה הפך שא"א להיות ולא יתכן להפריש סמה שאין לו תכלית חלק כי כל מה שיש לו חלק יש לו תכלית סבלי ספק וכשנחלק סמה שיצא אל נדר ההויה בעולם סן האישים מימי נח עד ימי משה ע"ה כמחשבתנו יהיה חלק מכל אישי העולם והוא מניע עד תכלית א"כ הבל הוא מניע אל תכלית מספר . וכיון שכל העה"ז מניע עד תכלית צריך שיהיו תחלותיו מניעות עד תכלית מספר והדין נותן שיהיה לעולם הזה ראשון אין ראשון לפניו וצריך בעבור זה להניע התחלות בראשיתם כאשר הקדמנו : ובירור ההקדמה השלישית שנאמר כי כל מחובר מורכב סבלי ספק מדברים יותר מאחד והדברים ההם אשר חובר מהם הם קודמים לו הקדמה טבעית וכן צריך שיהיה

טרפא לנפש

לו תכלת . ע"כ ה"ס צריך להיות מטני הספכים ותכלית ומאן תכלית וז"ל דבר שלי אסרך להיות וחסן כן ע"כ לא יתכן :ספכי חלק מדבר שאין לו תכלית כי כל מה שיש לו חלק בלי ספק יש לו תכלית כג"ל : וכשנחלק סמה שיצא אל נדר ההויה בעולם סן האישים כל קטע ופרט מן הכחלים כל אחד לבדו נקרא איש כמו לרובין ומשמעון וכן סום וגמל ומדד וג' וכו' וכמפורש חלק וקתא מן האישים מה שנכללו משולט ועד עולם קתא חלק מסך . למשל מוהו נח עד ימי משע ע"ס מנחשנותיו . כי הם יאלו אל נדר הכויס והיו נמלאים בעולם זה אחר זה ויוחלי ויכל לבשרים וכולם יסדרו חלק מל סדרות מנחשנותיו ולאחר מן אין איש דבק בלאי רק כל איש נמלא לבדו כדפי עמנו שנוכל לעבד ספרים מגל למושים חלק א"כ מסכן מזה או מפרש כן נוכל לבשרים מכל האשים שבעולם חלק וקתא חלק כן כיון שסחקו קטוע עד תכלת ע"כ כולם ככלל מניעים עד תכלית וכפן כמו שפארש לעיל : והדין נותן ומוכרח שיהיה לעולם הזה ראשון אין ראשון לפניו וצריך בעבור זה מטני הסוככות אלנו מוכרח ומכרח שיעשו הסתחלות למקור הסתחלתם הוה סבורא יתברך כמו שפארש ומפרש לפניה נס"ו כיוון מעט וכבר הספיקו נקוטורס דברי רב' א' ומפרש הברוכי כסקדמות אלנו ומונעוהי מלכפיאם כי כולם לבד אחד נחכונו ואין לבארין נעניסם אלנו ביותר כמ"ס סכמ"ג והביאו סע"ס דף מ' וז"ל וכו' סכדיס כחכ כ"י ככאפיו לקמן סוף פ"ו וכויס וטוד סכרין מלד נענין יהודי וז"ל כל ע"כ לסכרין כי כל סכרילן מקויעת כמאמוס חוקי כי יוצג סכל הוה אחד ייחד סמ"ג . ס' אחד ונאמר כי ה"ס סכרילן לדעת ונ"ו ונאמר ויעת סיוס וכשנות ונאמר אי חמי כוה ואלן חליכס עמוד עכ"ל סע"ג . והכמ"ס נעלמו כחכ כן נכ"א סע"ג מח"א וככ"ס ע"כ פ"ט ופעיניקה לפנינו אי"ס ומס שפארש דוד כ"ז למעני מדע :

ובירור ההקדמה הג' שנאמר כי כל מחובר כ"י והדברים ההם אשר חובר מהם הם קודמים לו הקדמה טבעית כי כנס מחובר יוד סיוור כלתוהו כע"כ ונאמר כי יתן לחלק ולמים והנה ע"כ נאמר וכמ"ס סקולקטא למנע סגלנו כטענית מהם כי כלינו צריך לתאר ולמים אכל הם אינם צריכין להכליל כמו שפארש לעיל עתן קודם טעניע ע"ס : וכן צריך שיהיה סהברו

פת לחם

הס שני ספכים : וזו הפך שאי אפשר להיות לו חסבר תכלית : שני ספכים אלו קיימים שיהיה סכדיס תכלית וכלי ספכות : ולא יתכן להפריש כ"י כלומר והיו מוכנה שלי אסער לטיות חלק מדבר שאין לו תכלית וזכ"ס כן אין נוצל לבמה ס"ס קדמות על מעך זמן ימות עולם סכרי איס נפריש כמה שי"א כ"י וז"כ צריך שיס"ו תחלוהו כ"י : אל תכלית מספר שיהיה כיוודלי תכלית למספכים : הם קודמים לו מכות סחלק כל אחד לבדו קודמות למכות עולם המורכב מסך : הקדמה טבעית כיווד"ה ח"ך בנאמר שיכול להיות שלא הי"ס לבס קדמות ומי"ס שאפשר שפארש סיוול ונכראו וסכריב"כ וזכ"ס וכל הי"ס בשום זמן כל אחד שפארש סיכרבו נמלא לבדו אפ"כ נאמר על חלקיו ע"ס לבס קדמות קטעיות סכרי עכ"ס אוד סכדידות קודם

טוב הרבגון

הפחות : וזו הפך שא"א דבר סוכר ח"ה עמנו : נדר הדויה בעולם סן האישים וכו' ככר כחכמי סהמופת הוה לא יזכר רק בדברים הנמלאים כפועל . לא בדברים הבאים א"ה אחר זה . ונאמח שהמדברים סכדיס הרמ"ס ס"פ ע"ד מח"א היחוו מופת זה לבטל קדמות העולם מלד תועות הגלגלים שזכרתי למעלה . והוא דמה מופת זה כטענה ו' . וע"כ סהמהכר מודה מאחר שלא הביא לחיות מתעטע הכוכבים והגלגלים גס החליל כגופם נאמר דבר שאין לו תכלית כפועל . חלל סכדיבר שח' סנה לקבירו כולם מודים שח"א שילכו לב"ת וכמ"ס הרמ"ס כקדמה ג' מחלק ב' . והכ"י שס פוג הביא לבאר זה מטני פני"ס ח' מלד מה ע"כ על חלק י"ס על כל ובדין סוכר המחבר או מלד שח"ס לא ימלא ראשון לא ימלא סח'ן . חלל סמה למימי הקדמות ככדיסיהם י"ס לחלק בן סח'א' סנה לחצירו נעלם . כמו עילת הסכלים הסכדי"ס חז"ן . היה סמה לחצירו נעלם סכדי"ס ככמה שזוח כהולדת ח"ה מלד סח"ס חו"ט כמה לגנ כעלם כי על"ס חלד"ס הוה סמטו וח"ך הוה סנה כמקרה וחכר הוה סנה כמקרה אסער שילכו לבלתי תכלית והוה דומה להטעם הימני . ח"ך סדמיון הוה כוב סהזמן אין חלק המקדמ סנה לחלק המחוצה והוא יכול שיהיה בלל חומו שלגמיו מלח"כ הגלרת ח"ע מלד סנה לכל כעל עיון יסר ממנו כשמתכל לרבוץ והיחילק שנדחו אין ממש כ"י . סמלחר סעכ"ס מליחוט נ"ך חלד"ס ח"א רק כהולדו סחלח מלד זה קטור כוה וכל ח"ע מל"י כמולידו וכמכלל דברים רכים שח' מל"י כהצירו צריך עכ"פ סהרלשו"ס סחלח ח"ע כן יהיה קבוע ממקום נחמן . ונמכס דמה הרמ"ס והמספכים סחרי"ו ח"ה המופת . חלל סמה סהמהכר כנה המופת מלד המספר הוה שלא כדקדוק : ובירור ההקדמה השלישית שנאמר כי כל מחובר וכו' מאחר שהביא מופת מלד המופת שבהכרח היה איש אחד ראשון שלא עלד חל"ס . סנה לבאר כגנס ססודות סממני הרובכ חלד"ס והגלגלים וכל זכ"ס שמים הם מתודעים וגס סיסודות לא אורכבו מליחוט : סכדי"ס חו"ר מאחר ר"ל לכל סמחוט מטני דכריס : והדברים ההם אשר חובר מהם הם קודמים לו הקדמה טבעית ומורכב יהיה ע"כ או דכריס או סהלקיו הם קודמים ג"כ להמורכב כיומן כמו המיס והקמח שהמים קודמים להעיסה כיומן . וגס הם קודמים חל"ו כככע . וח"א סמליחוט המיס והקמח אסער שיהיה כמלי מליחוט העיסה . וחל"ס מליחוט העיסה ח"א שיהיה מלכעדי מליחוט המיס והקמח . או שח"ן להחלקים

קדימה

שער היחוד

סחברו קודם לו הקדמה ומנית ומבעית והקדמון הוא שאין לו עילה ומה שאין לו עילה אין לו תחלה ומה שאין לו תחלה אין לו תכלה ומה שיש לו תחלה איננו קדמון וכל מה שאינו קדמון הוא מחודש מפני שאין בין הקדמון והמחודש אמצעי שהיה לא קדמון ולא מחודש א"כ כל מחובר איננו קדמון ועל כל פנים הוא מחודש וכיון שנתבררה ההקדמה השלישית אשר זכרנו נתקיימו השלש הקדמות :

פרק ו אך על איה פנים נשתמש בהקדמות אשר זכרנו בברור מציאות הבורא יתעלה הוא. כאשר נשתכל בעולם הזה נמצאנו מחובר ומורכב אין חלק מחלקיו מבלי חבר וסודר כי אנחנו רואים אותו בהרגשותינו ושכלנו בבית הבנוי אשר זומן בו

טרפא לנפש

כ"י כי נודעו כיוצא קודם בזמן ונעטע לכלי שהא עושם והוא מתאר כ"י: והקדמון הוא שאין לו עילה וזכרנו סיימך שכל מחובר מחודש ע"כ יש לו מהנר וזכרנו עילמו וסכתו אבל הקדמון הוא שאיננו מחובר א"כ אין לו עילה וזכרנו כינון שהוא פן מעולם עד אין תהלה וזכרנו: ומה שאין לו תחלה אין לו תכלה לא יכלה ג"כ לעולם ולא יסוף לו סוף ויכלה לא תחלתו ולא כסופו כמו שנתאר: ומה שיש לו תחלה איננו קדמון כיון שיש לו תחלה ע"כ היה לו עולם אשר תחלתו באת איננו קדמון: וכל מה שאיננו קדמון הוא מחודש ע"י אחר שהיה קודם לו וזכרנו כינון עילמו וסכתו: מפני שאין בין הקדמון והמחודש אמצעי כ"י שאלה נובל לשיך דבר ממוצע בין שתי אלו שהיה דבר שלא יהיה קדמון ולא מחודש קד ל דבר ימלט מאתם משתי אלה או קדמון או מחודש. ומתפשט הנבדקו ונפארח כל השלש הקדמות ועיס כי שפתים כנעק יבזנו יהדו על שפתיו להודיען קטש אמיני אמת וגו' כנעק שאלו':

פרק ז אך על איה פנים כ"י הקדמון ויעדנו שעל ידי כ"י הקדמות יתכרר מעלות כבודא יפעלם: הוא על דרך זכ: כי כאשר נשתכל כ"י נמצאו מחובר ומורכב כהילוק שבין מחובר ומורכב נראה שמתחבר הוא דבר שמתחבר ע"י דברים שונים וגורם תורה כמו שנלמדו בלחרי כהו פ"ריכוס זכ לזכ א"כ האחר מחובר מעולם ובכ"י ומורכב הוא דבר המתורכב משני שאינן נכרים כמו במים כחון כעיסה או חתיכה אחת שיש בה כמה חלקים. ואפשר לפרש איפכה וימין כד"מ פ"י ויפא הוא: מבלי חבר וסודר שהכל מתורכב משני דברים ומורכב זכ אלו זכ כל דבר אל מה שצ"ח אלו

פת לחם

ליזר סהרככ וסכן: והקדמון הוא שאין לו עילה זכ קדמון כוחו על דבר וזלמו שכתבס כוחו: ומה שאין לו עילה כ"י שאלה שכונה שאין לו עילה א"כ שכתבס שאין לו תחלה שאלו יודעו ויכרז כי אין כדבר עושם אה ענמו: אין לו תחלה והיה עשהו רואים כעולמי יש לו תחלה א"כ יש לו תחלה:

פרק ח מחובר ומורכב על הח"י: ככלתו מעדים זכ לזכ יודק לומר לשון חבר ועל המעדים זכ לזכ כמו אש ויש צדק לומר מורכב כאלו האחד רוכב על היתריו ותפשו ע"כ לסתכר עמו: בהרגשותינו ושכלנו שמתרגשם החושים

שוב הלבנון

קדימה כמו חלקי בעל חי כגון הגוף והכוח החיוני שבו ליתר האדם אע"פ ששניהם נכונים כאחד עכ"ל הם הקדמים שבעד ליתר האדם. מחלר שאין יתרת החלקים לריכס להיות האדם והיות האדם לריך אליס. ולפיכך כחז שהחלקים קודמים למורכב קדימה טבעית בלבד והמתכר קודם בזמן ובעטע: והקדמון הוא כ"י ר"ל דבר שהוא קדמון אין לו עילה ר"ל דבר שהעליו ובראו. שאם היה לו עילה היה אפשר להחיות מזל ענמו. ואלוה הקדמון הוא מחוייב התעלות מזל

ענמו מחלר שלא כר מליוחו מעולם (ועיין במורה ח"ב הקדמה כ'): ומה שאין לו עילה כ"י ר"ל מחלר שאין לו עילה וזין דבר עשה אה ענמו א"כ אין לו תחלה. וכחז זה להעלים מה שכתב שהקדמון הוא מה שאין לו עילה לפי שמה שאין לו עילה אין לו תחלה ר"ל בזמן שהיה עם שלא היה: ומה שאין לו תחלה אין לו תכלה ר"ל זכ לזמנאות דבריו ולעמי שאין עום מורכב קדמון. מחלר שהמרכיבו הוא דבר ממנו והוא קודם לו בזמן. וסנאי קדמון הוא שאין לו תחלה ומה שאין לו תחלה אין לו תכלה ר"ל שיהיה נפקס וכלה בשום עם וכיון שהמתכר היה שכתב קודם לו נמלא שהיה נפקס כל עוד שלא חברו וזלמו וז"כ אינו קדמון. וזה שפייס ומה שיש לו תחלה אינו קדמון. ויאל לו למותם שמתלח שהמתכר יש לו עילה והוא המתכר. והקדמון מחלר שאין לו תחלה וגם אין לו עילה. וע"כ מה שיש לו עילה יש לו תחלה ואיט קדמון: מפני שאין בין הקדמון והמחודש אמצעי וכ"י זה ידוע שבהיון שכלאם שהספיק ברור ולקחים מופט מן האחד על ההפך. והפך ברור הוא שיש שאין לחנני בין שני הדברים. שאלה אס החלר ד"מ רלוזין אינו מת ימיכי ההפך שהוא חי שכתב לפי שאין כלן דבר ממוצע בין המתיה והחיות שאלהם שאיט לא מת ולא חי. אבל אס התמזר רלוזין אינו לכן. לא יתיחייב מהי שחור. מחלר שיש נכע ממוצע בין השחור והלבן:

פרק ו כאשר נשתכל בעולם הזה כשתבונן כלל הדברים המופטים לנו בעולם: נמצאנו מחובר ומורכב כהילוק שיש בין המחבר והמורכב והוא כ"י ר"ל מחלר שאין לו עילה וזכרנו כינון עילמו וסכתו וזכרנו: ומה שאין לו תחלה אין לו תכלה לא יכלה ג"כ לעולם ולא יסוף לו סוף ויכלה לא תחלתו ולא כסופו כמו שנתאר: ומה שיש לו תחלה איננו קדמון כיון שיש לו תחלה ע"כ היה לו עולם אשר תחלתו באת איננו קדמון: וכל מה שאיננו קדמון הוא מחודש ע"י אחר שהיה קודם לו וזכרנו כינון עילמו וסכתו: מפני שאין בין הקדמון והמחודש אמצעי כ"י שאלה נובל לשיך דבר ממוצע בין שתי אלו שהיה דבר שלא יהיה קדמון ולא מחודש קד ל דבר ימלט מאתם משתי אלה או קדמון או מחודש. ומתפשט הנבדקו ונפארח כל השלש הקדמות ועיס כי שפתים כנעק יבזנו יהדו על שפתיו להודיען קטש אמיני אמת וגו' כנעק שאלו':

שער היתוד

הנהגה משוערת ומשקל מכון לא יח ולא ישונה והכוונה בכל דבר ממנו כונתו תועלת ותקנה למדברים כמו שאמר שלמה ע"ה (קלנ"ג) את הכל עשה יפה בעתו גם את העולם נתן בלבם וגו' ואמר לכל זמן זעת לכל חפץ תחת השמים. וכל זה חבדו והרכבתו נראים בכלו ובמקצתו וכשנעייין בצמחים ובבעלי חיים נמצאם מחוברים מהיסודות הארבעה והם האש והרוח והמים והעפר והמה נחלקים ונפרדים ואין בנו יכולת לחברם החבור המבועי מפני שמקצתם משתנה אל קצתם וקצתם כנגד קצתם ואם נחבר דבר מהם הם ממזרים להשתנות ולהתחלף. אך החבור שחברה אותו התולדה הוא חבור מתוקן וקיים עד עת קץ. וכבר חשבו קצת הפילוסופים כי הנללים והכוכבים והאישים העליונים הם מתולדת האש. והמה לזה ב"ש דוד ע"ה (מסלי"ק) עושה מלאכיו רחוק משרתי אש לזהו וכוה ראייה על המחשבה הזאת ואיננה תולדה חמישית כאשר חשב אריסטו". וכיון שהנמצאות הוות מן היסודות ומחבורות מהם וידענו כי לא נמנו מאליהן ולא נתחברו במבוען מפני המחלוקת שביניהם עלו בדעתנו ונתברר בנפשותינו

מראש לנפש

רק בגלל פעולת הקורא נגלה כוחי שבוכו כלול שאר הגלגלים כמו גלגל סגולתם שמהלכו הוא מורה לחבר וסוף מביא ומגלגל עמו כל הגלגלים שבוכם מתנה למערכ כ"ד שעות שכל יום כידוע לחמי הכוכב: לא יח ולא ישונה מעט סגול לכוזם שם מומחה: וכל זה חבורו ר"ל וכל מה שחלה בעולם אין לך דבר שלא יהיה מחובר ומורכב משי דברים: והמה נחלקים ונפרדים זה מה זה. ר"ל כ"י יסודות הם חלוקים ונפרדים זה מזה משי שמקצתם משתנה אל קצתם כנגד קצתם למים ולאש ולחם ולחם או מים לעפר. וכן גם עם אור. או אור הקרוב למים משתנה ומתגלגל ערם המי לגמרי כמו שזכר אריסטו ככלות ידו יסודות ע"ש חלל חסידים לנו ויכולת לקרב ולהכיר שני יסודות לאחד נפשות מהם דבר שיש לו. שיהי גם זה כעד זה ק"י: וכבר חשבו כ"י הם מתולדת האש כלומר שאינן הגלגלים והגלגלים שמהלכים חלוקים מפניו שם ניכר מחוברים מפני דברים שזרי כולם מחובר מחומר ולכך כמו שמכיים: כי לא נבזוגו לא נמנענו: ולא נתחברו בטבען להטות ולומר כמו שזכרם כולם למרפק כך קטעם להתחבר יחדו שזרי נראה שטבעו כוח לסיק: מפני המחלוקת שביניהם וכיון שחוק: כ"י עולה בדעתנו כ"י ש"ע ית דבר אשר זולתם וסוף המחברים וקצת אולם ויבטיח אף שהוא כעד

פה לרם

טוב הלבנות

ערים ולדק ב"ב שם וכן לכל א' מ' טובי לכת הטעה ארצה בזמן ונבטיח. ולאשר שגם זהו רמו ראייה לחדות העולם. ש"א"ל מניי מידה שיהי לכל אחד הטענה. וכמ"ס המורה בסוף פ"ט מה"ב. לא יח ולא ישונה ומהם נחלקים והמה נפרדים זה מה זה. ר"ל כ"י יסודות הם חלוקים ונפרדים זה מזה משי שמקצתם משתנה אל קצתם כנגד קצתם למים ולחם ולחם או מים לעפר. וכן גם עם אור. או אור הקרוב למים משתנה ומתגלגל ערם המי לגמרי כמו שזכר אריסטו ככלות ידו יסודות ע"ש חלל חסידים לנו ויכולת לקרב ולהכיר שני יסודות לאחד נפשות מהם דבר שיש לו. שיהי גם זה כעד זה ק"י: וכבר חשבו כ"י הם מתולדת האש כלומר שאינן הגלגלים והגלגלים שמהלכים חלוקים מפניו שם ניכר מחוברים מפני דברים שזרי כולם מחובר מחומר ולכך כמו שמכיים: כי לא נבזוגו לא נמנענו: ולא נתחברו בטבען להטות ולומר כמו שזכרם כולם למרפק כך קטעם להתחבר יחדו שזרי נראה שטבעו כוח לסיק: מפני המחלוקת שביניהם וכיון שחוק: כ"י עולה בדעתנו כ"י ש"ע ית דבר אשר זולתם וסוף המחברים וקצת אולם ויבטיח אף שהוא כעד

מורה למערכ זה סכום זה גלגלונן: על הנהגה משוערת ובמשקל מכון על שיעור זמן מביאם כנפשותיהם אשר הכוונה משוערת ועל הגלגלים כיוולת מזה שבוה כמעולת כחה ששפעת כחיותיהם לזמן כלום וש"א"ר כנפיה לוי משקל מוגי כע"מ וכחיותיהם אשר ומשקל מכון: לא יח ולא ישונה על קו מזה הנושעים אצל לא יח שבוה מלבן עשוקים ממקומם כמו ולא יח הכתן לומר שאינם נעשקים לעולם מקו שבוה שרץ גם הם ועל המשקל סגולת אחר ולא יח: והמה נחלקים והמה נפרדים זה מה זה. ר"ל כ"י יסודות הם חלוקים ונפרדים זה מזה משי שמקצתם משתנה אל קצתם כנגד קצתם למים ולחם ולחם או מים לעפר. וכן גם עם אור. או אור הקרוב למים משתנה ומתגלגל ערם המי לגמרי כמו שזכר אריסטו ככלות ידו יסודות ע"ש חלל חסידים לנו ויכולת לקרב ולהכיר שני יסודות לאחד נפשות מהם דבר שיש לו. שיהי גם זה כעד זה ק"י: וכבר חשבו כ"י הם מתולדת האש כלומר שאינן הגלגלים והגלגלים שמהלכים חלוקים מפניו שם ניכר מחוברים מפני דברים שזרי כולם מחובר מחומר ולכך כמו שמכיים: כי לא נבזוגו לא נמנענו: ולא נתחברו בטבען להטות ולומר כמו שזכרם כולם למרפק כך קטעם להתחבר יחדו שזרי נראה שטבעו כוח לסיק: מפני המחלוקת שביניהם וכיון שחוק: כ"י עולה בדעתנו כ"י ש"ע ית דבר אשר זולתם וסוף המחברים וקצת אולם ויבטיח אף שהוא כעד

שער היחוד

לתחלתם. מן הדין שיהיה לעולם תחלה אין תחלה לפניו וראשון שאין לו ראשון. והוא אשר יצרו וחדשו כאין דבר לא בדבר ולא על דבר וכמ"ש הכתוב בענין הזה (ישעיה מד) אנכי ה' עושה כל נוטה שמים לבדי רוקע הארץ מיאתי ואמר (מינ כי) נוטה צפון על תהו תולה ארץ על בלימה והוא הבורא יתעלה אשר אותו דרשנו ולמצאו כווננו במחשבותינו ושכלנו. הוא הקדמון הראשון אשר אין ראשית לראשיתו ואין תכלית לקדמותו כמו שאמר הכתוב (ישעיה מד) אני ראשון ואני אחרון ואמר (שם סא) אני ה' ראשון ואת אחרונים אני הוא. ויש בני אדם שאמרו שהעולם נהיה במקרה מבלי בורא שהתחילו ויוצר שיצרו וזמן התימה בעיני איך תעלה ברעת מדבר בעודנו בבריאותו כמחשבה הוזאת ואלו היה בעל המאמר הזה שומע אדם שיאמר במאמרו בגלגל אחד של מים שהוא מתגלגל להשקות חלקה אחת של שדה או גנה והושב כי זה נתקן מבלי כוונת אומן שטרם בחבורו והרכבתו ושם כל כלי מכליו לעומת התועלת יהיה לו להפליא ולהגדיל הרבה עליו ולחשוב אותו בתכלית הסכלות ויטהר להזיבו ולדחות מאמרו וכיון שידחה המאמר הזה בגלגל קטן ופחות ונכזה שנעשה בתחבולה קטנה לחקנת חלקה קטנה מהארץ איך יתיר לעצמו לחשוב כמחשבה הוזאת בגלגל הגדול הסובב את כל הארץ וכל אשר עליה מן הכרואים. והוא כחכמה. תקצרנה דעות כל בשר

טרפא לגפש

הסתמלות חי אפסר שכייו מלין תלית לתחלתו כמו שמבאר שם בצר היען. וענה צין תנין את אשר לטנין. כל כני הסקדמות שפנים כלל נזכרים לרוב חס"י יעוד ולסודיע ססוף אל וסוף סיוור וסוכורו יתנדן וסוף כלל ולין רלשון לטנין כמו שנתבאר: כואן דבר מלין ומחלס סמוטולו ברא עי: לא בדבר לא בעור שום דבר לחס כי סלומן לא ווכל לעשות מלכתו מכלי כלים לסייעי חלל סוף ית' לוינן כן: ולא על דבר לא כשכלו דבר שלם סיו סוף שום מכריח שריס חיו מוכרח לברוא את סבולס או להנלחת חיו אלס ברא את הכל להסייע לזולתו טענע סיווב להסייע סכרי רלוינו שלם סוף סכרל אל ברא חלל מה שנתדן אל סלס: ולא ויחר ולין ונכוחו שאין לו קן וכלתו לא נחשכ וס סבולס למחלום רק שסוף מוטיוב לכל דבר כסי מה שוכל לקבל כמו שטענע כומל סממן סכסוף שער הכהניס בילר סיוור כבור מחסר כמלך עיש והדברים כדורים: ויש בני אדם שאמרו שהעולם נהיה במקרה שזוממים סבעולס קדמון ולין לו עילס וסוכס ויוור טילרו ח"ו: ברעת מדבר בעודט בבריאותו כ"ו חך יאמר קחם ססוף ססוף כריח כבוד סליינו מולס או משועע מנחלס טינו או חסר דעס שיחשוב כולס: ושם כל כלי מכליו לעומת התועלת אפילו סכליס טענע לוס בודחי סיס מנזיר בדעמו יתחלל ססוף חרין אלסיס לננין סגלגל והגלגל יתיר להסקות סקדס טימחוס לנורן סלדס: להפליא ולהגדיל ר"ל לבגדיל סמחוס עליו: שידחה המאמר הזה כ"ו איך יתיר לעצמו לחשוב כ"ו והוא שומכן כ"ו ומכורס חלק טליטי סקי י"ג כסנן גס נדכריס סללס חיל וזמורו כל שוע

פת לחם

ובחרתונו הס עכר ומיס: תחלה שאין תחלה לפניו וראשון שאין ראשון לפניו הסביל ענין תחלה לראשון כמו שזכר האורח פ' ל' מת"ב שהתחלה היא למזללות כמה שיהא התחלה לו או עמו אע"פ סקדס על צדן כזמן: ושם שחמיר סהלג הוה סהחלל בעלי חיוככר אפסר ג"כ לומר עליו שם ראשון. אבל שם ראשון לא יאמר רק על סקדס כזמן. ולזה אמר' שס"י ס לשלם סהחלה ר"ל דבר שהוה ממיסה את הכל כמו סלג כנ"ח ולוינו עמו כזמן אחד כמו שחשב אריסס"ו. רק ראשון לו כזמן: ורא על דבר להשלים עממותו יתנדן חלל רק להסייע לברואיו: נוטה שמים לבדי וסינו ראשון כזמן: רוקע הארץ כמארי ר"ל שממנו מוללות חייס חמיד לכל סעולס דלייטו סהחלל כל דבר: נוטה צפון על תהו וגי' ר"ל שלם חיה חמו שום חומר קדום כמו שחמיר אפלטון: בעודנו בבריאותו לומר כריח כשכלו ולוינו משועע: חלקה אחת חלק סדס חמת מלשן כהלקת סדססו שגר קהי יעקב (יהושע כ"ד): לעומת התועלת ר"ל שיחד כל כלי וכלי במקום התיך לו לפי התועלת האמכון כמחשבתו: יתיר לעצמו יקצר עצמו מלשון חתיר עממו למיחס כדתי' ח"ו: בגלגל הגדול ולדחות ממארו לססיס דעמו מדכניו: קאן וסרחת ונכזה תקצרנה כ"ו חסר דעמו אשר טענעס כחכמה ידע כ"כ אשר פ"א: פ"א: פ"א:

שערי היחוד

ושבלי המדברים להשיג הויתרה והוא מוכן לתועלת כל הארץ וכל אשר עליה ואין יוכל לומר שיהיה מבלי כונת מכון ומחשבת חכם בעל יכולת. וכן הידות אצלנו כי הדברים אשר הם מבלי כונת מכון לא ימצאו בסאומה מהם סימן לחכמה וליכולת. והלא תראה אם ישפך לאדם דיו פתאום על ניד הד'ק שא"א שיצטייר ממנו עליו כתב מסודר וציטות נקראות כמו שיהיה בקולכוס. ואלו הביא אדם לפנינו כתב מסודר משה שאי אפשר להיות מבלי מצוע קלמוס ואומר כי נשפך הדיו על הנייר ונעשתה צורת הכתב עליו מעצמה היינו מסהרים להכויבו על פניו שאינו נמלט מסונת מכון וכיון שזה בעינינו דבר שא"א להיות בצורות רשומות בהסכמת דעתנו אין יוכל לומר בדבר שמלאכתו יותר דקה ותקונו יותר רחוק ועמוק בעינינו עד אין תכלית שיהיה מבלי כונת מכון וחכמת חכם ויכולת יכול וכל מה שהביאונו להעמיד מצייאות הבורא יתעלה מצד מעשיו די למי שיוכן ויודה על האמת ומספיק בתשובת אנשי הקדמות שאומרים כי העולם קדמון ודחיית דבריהם ואתה דע לך:

פרק ז אך הראיה שהבורא יתברך הוא אחד. הוא מפני שנתברר לנו בדרך הראיות כי יש לעולם בורא. היתחיבנו לחקור עליו אם הוא אחד או יותר מאחד. וצריך שנבאר אמתת אחדותו משבעה פנים:

סרפא לנפש

ששם נכוונה כי אמר לנבר כסוף אשר מש מכליו הכלית הארץ נגללו פסה אוח כי וכן כוח מוצר ג'ל שחברו ארץ משם נכוונת כוח מחדש ארץ שלל סיה כ"ו וכבר ניאר אריסטו' סלמתיים נבראו נעבור כע"ה וכן שאר כנמלתיס זס מסי זס וז'ל חזברי ע"ה. ודע שהפלוסופס זוח הכליות נעתיים טבעיים הויח כפילוסיפמיס הכתרה לבלאקיין כהנולד הארץ זוחה טבעת כ"ו ודע כי מן כדולס שכרלות ע"ה הירוח הפלוסופס לתי טעום על כלמתי כוח א"ל כמולמט עליו כמולמט טעמולמט כ"ו לכל דבר מהס מכלית ארץ זשזס מפיס זי וכיח רלויס על כוונת מכון ולא יצטר כוונת רק עס כהתדמות מחדש עקבל ובהנחי זוחה שאף שכרמיניס כרסה נעלפל ולכשיכ על כל הכוסימס כן על הקדמות כן על הדעות כמו שהרלס ככל כס' כסוף זוחת ארץ יקר נשיטו מכל כמותיוס ונעלמס כיוון כי דבריו וכוונת יסוד נלמתיס וכיוון כוונת המחברת קחמט ע"ה שאלחזו כשימור מקובל כן סס דברים מוכלניס אכל לעמקות זוחר נעתיים כאלו כוח מסוכן יוצרתי כע"ה כרמיניס נמורה חלק א"ל סרק ט"ו וז'ל וכלמט כהנולד זי זי (ר'ג' שז לשיכ על כל הכוסימס) וסיפס זוח כאלול ר"ל קדמות הפולס זי הדנוס המלמיות סיסה אלוהי מקובלת מרד כנוולס ארץ תכל שטיס אין נכח שטיין לנטיע אלוהיס כ"ו פ"ה. ונכ"ה ע"ה כרכ וכבר הלוח כהתדמות קחמט ע"ה שאלחזו כשימור מקובל כן סס דברים מוכלניס וננו כדברים זי ר"ל כמקוריס וכמתי כלאונר זי. אמנמס איז רוחלם שאלחז זי מסיס איז חוק הדעת מחד רחוק לקבל כהעלמיס ככוח כאלכר זל יסעמי מדבריס זוכר כוח מופת נלמתיס ומלכ נעשו שלל הוחל למת שאלחז מופת אמר זוח לקח כקבלה מן הדת כ"ו פ"ה וכמק"י יזו תמחי' המכיל מכל נמק"י מחד עד כלמקוריסים מלמתיס הקדמות ומלמתיס שלל רלוויסיס ומופתיסס כס רק טענת כמותיס עולמס ללמך שהדעס ככולה יזי ככל זופון הפלס כאלכר כמס עסב ארץ נוקל ליקח רלויה זופמות עוס ארץ סיה קודס כנהנה זוכחוס מלזין ומכטעדד מה סיה זי או הכטעדד זוחס לילך הפולד כלזי סיס זומכס אמר זיכיוסס כוח לל רלס מיעולס זסו נקסס וכלמטי נעגול מלמתיס עד שכניע נעלכו כמלס שאל ללמזי ארץ כסיה יצרת כאלרס וככיו כל איז חקל איז חלמתיס ונכחוס זועד נעקן נקסס מלמתיס כמותיס כמותיט נלרס כן וכן וכלהס סס נכטעס קטן וכוונת קטן וכוונת גס מעט מעט נחדיסיס חרופיסי עד סעס שמוכרת ללמס מנטעס כסמה כטעמול גללו ואמחי' נעגול ע"ה כיוחנ גרול ונמחישו ערס שתרללו עסב וסיפוס ככוח יסעמי לכחוש כל זי ועמדי כמותה על כל נעתיים כלמתיס כאלו ללמך שסט נעמנעס ושק"י כ"ו ארץ ויוצרי שהלרס כס וכל לכוסיס נעקו ריסי ספוס כ"ו כר זירלס זוח נעמנע יסעמי חטילו טעם א"ל כלי נישח זי אס לינו מופת מה שאלחז יספס ככאל גרול וזיך ריסי ספוס וככוירו ספוח ושינוי כמותיס וזכרוו ככוירסי יספס זי זפן ארץ וכלכ יזל מסי יסו כל חרזיו ושינוי וסו ככל כלימיות זוס ככל מוצר לו נמנעס שלל יוכל לריוח כלמך כן וק"י כן כוח כלמתיס כ"ו וסיסיס ונעקנוס כי כטעל ונכמוס ארס כממיון מללל זי עטעס עס ספורק שזכ כשול שאלחזו ערת ככוירסיס ארר מרמיניס והכרסיס ארינו עיכ פלמון כהעולמס נסאוס על ערס כן וכן ריסי כן וכן ועלכ כן וכן ואמחי' יוכל אריסטו' לפקור דברייו ויחיח עלינו רלוות טענת המלמיות זס כולס כמלס כמות על ארץ ידעת מהס ססיס עליו נעת כסוסיס כסוול מללל ארר כסכודר כממור כ"ו ריסיס וזיך כחוקר כ"ו עקינ כסוול נרוליס ספרים כחוקרס מקסמס כ"ו מוענת אכן כל כשליון לילמס ער"ל דעמי' וסיסיס כ"ו עימין טס כמכוס כקדמטס מספ"י כלמונת זוחה דע לך: כצורות רשומות בהסכמת דעתנו סס לוחת כהתב וככמכש כ"ו הירלס כל כסמסיס מכלנופוס סס כעכמס שמיינו כן ז"ו קר וזרינו דבר אלוהי השפ"י זוח נחריס וזוחריס שלל נסיס נמק"י כן כעכוס ומכ"ה ארץ ויכל כ"ו:

פרק ז אך הראיה שהבורא יתברך אחד הוא בו' כלומר כוח זה שצריך אלמ"ה משפע פסים אלא מקדיים לומר מתי שבכרד בו' לנפשו וסתלס דבר כע"ה לשל סביד שק רלוי להקוד על כנולה ארץ:

פת לתם

קלמתיס כ"ו: כונת מכון ומחשבת חכם על התכלית ארר כיוון מכון לכוונת מכלית ככוח ועל פולנוס טעמיס ארר ומחשבת חכם שחשב כלחיס מכונס לעשותו וקדמיס סכלתיס כי סוף משפט כמתכנס כי: טבילי מצוע קילכוסו והסקולנוס כוח סמנונל כ"ו: ככוח כסול מצוע ככונט וכן פלמון כמקינס: שאינו נמלט לומר שאינו נמלט: יותר רחוק ועמיק ררדוק לפי קולר מפניצ זי עמוק לפי עומק סמנונל: בתשובת אנשי הקדמות לכסינ ולמק"י על מלמתיס קדמותו:

טוב הלבנות

גרדול גלגל העליון הקורקו גלגל סיומי: להשיג הויתרה והוא מוכן לתועלת כל הארץ וכל אשר עליה ואין יוכל לומר שיהיה מבלי כונת מכון ומחשבת חכם בעל יכולת. וכן הידות אצלנו כי הדברים אשר הם מבלי כונת מכון לא ימצאו בסאומה מהם סימן לחכמה וליכולת. והלא תראה אם ישפך לאדם דיו פתאום על ניד הד'ק שא"א שיצטייר ממנו עליו כתב מסודר וציטות נקראות כמו שיהיה בקולכוס. ואלו הביא אדם לפנינו כתב מסודר משה שאי אפשר להיות מבלי מצוע קלמוס ואומר כי נשפך הדיו על הנייר ונעשתה צורת הכתב עליו מעצמה היינו מסהרים להכויבו על פניו שאינו נמלט מסונת מכון וכיון שזה בעינינו דבר שא"א להיות בצורות רשומות בהסכמת דעתנו אין יוכל לומר בדבר שמלאכתו יותר דקה ותקונו יותר רחוק ועמוק בעינינו עד אין תכלית שיהיה מבלי כונת מכון וחכמת חכם ויכולת יכול וכל מה שהביאונו להעמיד מצייאות הבורא יתעלה מצד מעשיו די למי שיוכן ויודה על האמת ומספיק בתשובת אנשי הקדמות שאומרים כי העולם קדמון ודחיית דבריהם ואתה דע לך:

פרק